

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

Aika 17.10.2022 15:30 - 19:23

Paikka Fellmannia, Kirkkokatu 27, kokoushuoneet Ars ja Cultura

Kaupunginhallitus piti kokoustaun klo 16.46-16.50 sekä 18.21-18.30

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Hildén Sirkku	puheenjohtaja	poistui esteellisenä 374 §:n käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.50-17.51
	Aaltonen Kalle	I varapuheenjohtaja	poistui esteellisenä 374 §:n käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.50-17.51
	Nieminen Mira	II varapuheenjohtaja	poistui esteellisenä 374 §:n käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.50-17.51
	Bruneau Milla	III varapuheenjohtaja	poistui esteellisenä 374 §:n käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.50-17.51
	Lampinen Minna	jäsen	
	Nieminen Erkki	jäsen	tilapäinen puheenjohtaja 374§:n aikana klo 17.50-17.51
	Putula Toni	jäsen	
	Ratia Jorma	jäsen	
	Kaikkonen Jouni	jäsen	

Talja Martti	jäsen	
Rostedt Juha	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	poistui 371 §:n käsittelyn aikana klo 17.48
Falk Sonja	kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja	
Lehto Rami	kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja	poistui 371 §:n käsittelyn aikana klo 17.48
Komu Pekka	kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtaja	
Timonen Pekka	kaupunginjohtaja, esittelijä	
Mäkinen Mika	konsernipalvelujohtaja	
Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja	asiantuntijaesittely § 364
Granqvist Tiina	sivistysjohtaja	
Virkkunen Pekka	kaupunginlakimies	
Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	
Haarala Sanna	konserniohjauksen asiantuntija	asiantuntijaesittely klo 15.49– 16.01/Työterveyshuollon palvelujen kilpailutus ja Työterveys Wellamon osakkeiden myynti
Martikainen Jaana	liikenneinsinööri	asiantuntijaesittely klo 16.01–16.46/364 §
Helin Tuomas	kaavoitusarkkitehti	asiantuntijaesittely klo 16.50– 17.20/Aleksanterinkadun kaavamuutos
Kovero Anniina	kaupunginsihteeri, pöytäkirjanpitäjä	

Nimi

Tehtävä

Lisätieto

Kaupunginhallituksen puolesta

Sirkku Hildén

Anniina Kovero

Erkki Nieminen (374§)

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Jorma Ratia

Jouni Kaikkonen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 25.10.2022

Anniina Kovero

kaupunginsihteeri

§	Otsikko	Sivu
§ 360	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
§ 361	Pöytäkirjan tarkastajat	7
§ 362	Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraportti	8
§ 363	Tiedote jaostojen asioista	9
§ 364	Lahden kaupungin edustajan nimeäminen Suomi-rata Oy:n osakaskokoukseen 20.10.2022	10
§ 365	Valtuustoaloite: Lahden kaupunki selvittää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kuinka Lahden työllisyyden kuntakokeiluun ja myöhemmin pysyvästi nuoriin kohdistuvia palveluita voitaisiin keskittää KV	12
§ 366	Pöydältä: Eron myöntäminen Tuija Salorannalle elinvoima- ja työllisyysjaoston varajäsenen luottamustoimesta ja uuden varajäsenen valitseminen	18
§ 367	Uuden varajäsenen valitseminen Lahden kaupungin vanhusneuvostoon	23
§ 368	Eron myöntäminen Pasi Tuomailalle hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen KV	27
§ 369	Eron myöntäminen Jari Pykäläiselle hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja uuden varajäsenen valitseminen KV	32
§ 370	Eron myöntäminen Ville Hälille kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen KV	37
§ 371	Eron myöntäminen Niko Liukkoselle rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen, I varapuheenjohtajan luottamustoimesta ja uuden jäsenen sekä I varapuheenjohtajan valitseminen KV	42
§ 372	Lahden kaupunginhallituksen lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2023–2026	47
§ 373	Lahden kaupungin lausunto valtioneuvoston asetuksesta kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun valtioneuvoston asetuksen nimikkeen ja 1 §:n muuttamisesta	51

§ 374	Väliaikaisrahoituksen myöntäminen Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö sr:n Vesienhoidon tavoitteiden tukeminen Vesijärvellä ja Lahden seudun pienemmillä järvillä 2022-2023 -hankkeelle	56
§ 375	Lahden kaupungin energiasäästötoimenpiteet	60
§ 376	Valtuustoaloite: Osallistava budjetointi käytännössä ja asukkaita osallistaen KV	64
§ 377	Valtuustoaloite Linja-autokuljettajien vessojen riittävän määrän varmistamiseksi KV	72
§ 378	Tiedoksi merkittävät asiat	78
§ 379	Eron myöntäminen Jari Pykäläiselle leikkialuetoimikunnan jäsenen ja varapuheenjohtajan tehtävästä ja uuden varapuheenjohtajan valitseminen	80
§ 380	Jyväskylän, Kuopion ja Lahden MAL-kaupunkiseutujen kannanotto Ympäristöministeriölle ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselle (ARA) valtion tuetun asuntokannan kehittämiseksi.	84
§ 381	Asemakaavan muutosehdotus A-2794a, Keski-Lahti, Aleksanterinkatu 12, 14 ja 19-21 sekä katualue, Aleksanterinkadun ylikulkusilta KV	89

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 360

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

nro 28

§ 361

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsenet Jorma Ratia ja Jouni Kaikkonen.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 362

Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraaportti

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 363

Tiedote jaostojen asioista

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan Jorma Ratian ja elinvoima- ja työllisyysjaoston puheenjohtajan Milla Bruneaun tiedote jaostojen asioista.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 364

Lahden kaupungin edustajan nimeäminen Suomi-rata Oy:n osakaskokoukseen 20.10.2022

1487/00.00.01.10/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Anu Valtavaara, p. 044 482 6809

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää nimetä kaupunkikehitysjohtaja Olli Alhon Lahden kaupungin edustajaksi Suomi-rata Oy:n osakaskokoukseen, joka pidetään torstaina 20.10.2022 kello 12.00 alkaen Scandic Helsinki Airportissa, osoitteessa Lentäjäntie 1, 01530 Vantaa, Terminal 1 kokoustilassa.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Suomi-rata Oy 19.9.2022:

”SUOMI-RATA OY:N OSAKASKOKOUS 20.10.2022 klo 12.00

Suomi-rata Oy:n hallitus kutsuu osakkaat osakassopimuksen mukaiseen osakaskokoukseen torstaina 20.10.2022 kello 12.00 alkaen. Kokous järjestetään Scandic Helsinki Airportissa, osoitteessa Lentäjätie 1, 01530 Vantaa, Terminal 1 kokoustilassa. Tilaisuudessa ei ole etämahdollisuutta.

Kokouksen asialista

1. Kokouksen avaus, Kari Savolainen
2. Paikallaolijoiden toteaminen
3. Yhtiön tilannekatsaus, toimitusjohtaja Timo Kohtamäki
4. Osakkaiden näkemykset Suomi-rata Oy:n linjausvaihtoehtojen vaikutusten arvioinnin tuloksista ja ohjaus päätöksentekoa varten
5. Kokouksen päättäminen ”

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote Suomi-rata Oy

Liitteet

Osakaskokouskutsu 20.10.2022, Suomi-rata Oy
Suomiradan Suomi 2066, infotilaisuuden esitys 30092022
Suomirata on tutkinut kahden ratalinjausvaihtoehdon vaikutuksia (tiedote, www.suomirata.fi)
Tiivistelmä vaikuttavuusarvioinneista, Suomirata 30092022

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 365

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki selvittää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kuinka Lahden työllisyyden kuntakokeiluun ja myöhemmin pysyvästi nuoriin kohdistuvia palveluita voitaisiin keskittää KV

3556/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Työllisyyspalvelujohtaja Taisto Tuominen, puh. 044 482 6976

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa

Liike Nyt Lahti valtuustoryhmän aloite 13.6.2022:

”Esitämme, että Lahden kaupunki selvittää yhteistyössä eri työllistämispalvelujen ja PHHykym (myöhemmin toimijana uusi hyvinvointialue ”Päijät-Sote”) ja/tai muiden mahdollisten asiaan osallisten toimijoiden kanssa,

kuinka Lahden työllisyyden kuntakokeiluun ja myöhemmin pysyvästi nuoriin kohdistuvia palveluita voitaisiin keskittää siten, että ne palvelisivat nuoren työllistettävän tulevaisuutta kokonaisvaltaisesti. Onko nuorelle työllistettävälle osoitettu henkilötaho, joka on tietoinen nuoreen kohdistuvista kaikista palveluista (esimerkiksi myös nuoreen kohdistuvista terveydenhuollon palveluista, sosiaalitoimen palveluista ym. eli kuinka koordinoitusti moniammatillinen yhteistyöstä kokonaisuutena toimii) ja suunnittelee ja laatiiko sama henkilö nuorelle yhdessä nuoren kanssa tavoitteellisen suunnitelman tulevaisuuteen, johon nuori sitoutuu. Missä määrin ”yhden luukun periaate” toteutuu nuoreen työllistettävään kohdistuvissa palvelutarjonnassa? Kuinka nuoren ympäristö huomioidaan palvelutarjonnassa ja onko tätä mahdollista osallistaa enemmän?”

Lausunto

Lausunnon valmisteluun liittyen Konsernihallinnon Elinvoima- ja työllisyys-palvelualueen Työllisyyspalvelut-yksikkö kutsui mukaan yhteiseen valmisteluun Sivistyksen palvelualueen Nuorisopalvelut-yksikön edustajia. Lisäksi Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymältä pyydettiin toimittamaan kirjallisesti näkemyksiä valtuustoaloitteeseen liittyen. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä ei toimittanut näkemyksiään lausunnon valmistelua varten. Valmistelutyö toteutettiin elo-syyskuun aikana.

Yhteisissä palaverissa todettiin, ettei nykyisillä henkilöstöresursseilla ole mahdollista laajentaa Nuorisopalveluiden (nuorten työ- ja valmennuspalveluiden) ja Työllisyyspalveluiden Ohjaamon avoinna oloaikaa. Valmistelutyön yhteydessä kävi ilmi, etteivät myöskään nykyiset toimitilat mahdollista keskittämään palveluita samaan fyysiseen tilaan esimerkiksi Palvelutorille tai Nuorisopalvelujen

Kirkkokatu 21:n toimitilaan. Asiakaspalvelun toimivuuden kannalta nuorten työllistymiseen liittyvät palvelut koottaisiin samaan fyysiseen paikkaan.

Työllisyyspalveluiden omavalmentajat vastaavat osaltaan asiakkaansa yksilöllisestä palvelupolusta ja tekevät työllistymissuunnitelman yhteistyössä nuoren kanssa nuoren lähtökohtien pohjalta sekä ohjaavat tarvittaviin työllistymistä edistäviin palveluihin. Nuori voi itsenäisesti päättää esim. työnhakuvelvoitteen täyttävistä työnhauista, mutta saa myös omavalmentajalta tukea työnhakuun. Muiden palveluiden palvelusuunnitelma tehdään aina yhdessä nuoren kanssa työllistymissuunnitelman mukaisesti edistämään työllistymissuunnitelman toteutumista. Jos palvelun aikana havaitaan tarve muuttaa asiakkaan työllistymissuunnitelmaa, tehdään se yhteistyössä omavalmentajan kanssa. Palveluprosessin tavoitteena on työllistymisen lisäksi valmentaa nuorta valtaistumaan niin että hän pystyy toimimaan itsenäisesti.

Omavalmentajan havaitessa työllisyysuunnitelmaa laadittaessa asiakkaan tilanteen sellaiseksi, ettei siirtymä koulutukseen tai työhön ole asiakkaalle ajankohtaista ja muut kriteerit täyttyvät (mm. työttömyyden kesto) voidaan asiakkaalle laatia aktivointisuunnitelma kolmikantaisesti, yleensä sosiaalitoimen työntekijän kanssa.

Aktivointisuunnitteluprosessin osalta on Lahdessa vielä parannettavaa ja kehitämme edelleen arjen yhteistyön muotoja PHHYKYn kanssa.

Nuori on myös mahdollista ohjata työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalveluun (TYP), jossa TE-toimisto tai kuntakokeilu, PHHYKY ja Kansaneläkelaitos toimivat yhdessä vastaten työttömien palvelutarpeiden ja palvelukokonaisuuksien suunnittelusta sekä työllistymisprosessin etenemisestä.

Vuoden 2021 alkupuolella nuorten matalan kynnyksen palvelu Lahden Ohjaamo siirrettiin Nuorisopalvelusta Työllisyyden kuntakokeiluun. Tuolloin Ohjaamo siirtyi Kirkkokatu 21:sta Aleksanterinkatu 18:n Palvelutorille, jossa sijaitsee myös muita kaupungin matalan kynnyksen palveluita. Palvelutori on helposti asiakkaiden saavutettavissa keskeisen sijainnin vuoksi. Samassa yhteydessä sekä kaupungin ja TE-toimiston palkkaamia työntekijöitä siirrettiin Ohjaamosta kuntakokeilun omavalmentajan tehtäviin. Ohjaamossa toimii TE-palvelujen hallinnoiman psykososiaalisen tuen Onni-hankkeen työntekijöitä, jotka keskittyvät varsinkin sellaisiin nuoriin, joilla on eniten haasteita arjessa oman jaksamisen ja sosiaalisten suhteiden kanssa. Onni-hankkeen hallinnoijana toimiva Uudenmaan TE-toimisto on lisännyt Onni-hankkeen asiantuntijaresursseja keväällä 2022. Hankkeen toteuttamalle psykososiaalisen tuen asiakastyölle on suuri tarve ja Onni-hankkeen työntekijöillä ovat ajanvarauskalenterit täynnä.

Ohjaamo tarjoaa myös koulutusohjausta nuorille Palvelutorilla. Palvelu tarjotaan Koulutuskeskus Salpauksesta, joka on osoittanut työntekijän Ohjaamon käyttöön. Koulutusohjaus on yksilöohjausta, joka lähtee asiakkaan tarpeista. Apua nuori saa esimerkiksi eri koulutuspolkuihin ja opiskelumuotoihin, opintoihin hakemisessa ja alan vaihtamiseen liittyvissä aiheissa.

Lahdessa on nuorille tarjolla myös henkilökohtaista valmennusta kohti opiskelu- ja työelämää Kelan järjestämän NUOTTI-valmennuksen muodossa. NUOTTI-valmennusta tarjoaa useampi taho Lahdessa. Tapaamiset ovat henkilökohtaisia ja tunnin kestoisia tapaamisia on enintään 20 kappaletta. NUOTTI-valmennukseen ohjataan Lahden seudun kuntakokeilusta asiakkaita, joilla ei esimerkiksi ole vielä

soveltuvaa opiskelualaa tai työpaikkaa, tai jos opinnot ovat keskeytyneet tai vaarassa keskeytyä ja muutenkin sellaisissa tilanteissa, joissa tulevaisuuden suunnitelmat ovat vielä epäselviä. Nuori voi myös itse olla yhteydessä suoraan Kelaan tai vaikkapa Ohjaamon tai Etsivän nuorisotyön työntekijän kanssa.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) tuli voimaan 25.5.2018. Henkilötietoja on käsiteltävä lainmukaisesti, asianmukaisesti ja rekisteröidyn kannalta läpinäkyvästi. Henkilötietoja on kerättävä tiettyä, nimenomaista ja laillista tarkoitusta varten, eikä niitä saa käsitellä myöhemmin näiden tarkoitusten kanssa yhteensopimattomalla tavalla. Tietosuoja-asetus vaikuttaa nuorten palveluiden ja työllisyyden kuntakokeilun sekä muiden nuorten palveluja tuottavien tahojen keskinäiseen tiedon vaihtoon. Vaikka nuorten palvelut olisi keskitetty yhteen yksikköön, niin silti tietojen käsittelyä rajoittaa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 5. artiklan mukainen käyttötarkoitussidonnaisuus.

Vaikka nuorten työllistämiseen liittyvät palvelut ovat hallinnollisesti sijoitettuna kaupungin eri palvelualueille, niin sen ei nähdä hankaloittavan nuorten asiakaspalvelun saavutettavuutta, eikä käytännön arjen yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Työllisyyspalveluiden palkkatukityöllistämisen varatuista määrärahoista on osoitettu määrärahoja Nuorisopalveluiden toteuttamien nuorten työ- ja valmennuspalveluiden käyttöön. Johtopäätöksenä voidaan todeta, ettei asiakaspalvelun sujuvuuden kannalta ole välitöntä tarvetta toimintojen hallinnolliselle siirrolle, mutta asia tulee ottaa uudelleen arvioitavaksi viimeistään TE-palvelun siirron valmistelutyön yhteydessä.

Pääministeri Sanna Marinin hallitus linjasi kevään 2021 puoliväliriihessä TE-palveluiden siirrosta paikallistasolle. TE-palvelujen siirto kunnille

tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla tukevat palvelut nopeamman työllistymisen tavoitetta. TE-palveluiden siirto paikallistasolle vuoden 2025 alussa mahdollistaa työllisyyspalveluiden kehittämisen myös nuorten palvelujen osalta työllisyydenhoidon paikallisen ekosysteemin tiiviiksi osaksi. TE-palvelujen siirtoa koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle lokakuussa 2022. Kunnille palveluiden järjestämisvastuu siirtyisi 1.1.2025. Kunnilla on jo nyt varsin hyvät lähtökohdat tarjota asiakkaille kohdennettuja ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluja työllisyyden kuntakokeilun kautta. Kuntakokeilun toiminnan ja kokeilukulttuurin kautta mahdollistetaan palvelujen kehitystyö.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: Kv

Kv: -

Liitteet

Valtuustoaloite Lahden kaupunki selvittää, kuinka Lahden työllisyyden kuntakokeiluun ja myöhemmin pysyvästi nuoriin kohdistuvia palveluita

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 366

Pöydältä: Eron myöntäminen Tuija Salorannalle elinvoima- ja työllisyysjaoston varajäsenen luottamustoimesta ja uuden varajäsenen valitseminen

6032/00.00.01.07/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteerin Anu Valtavaara p. 044 482 6809

Valmistelusihteerin Helena Kuokkanen p. 050 398 5772

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Tuija Salorannalle eron elinvoima- ja työllisyysjaoston varajäsenen luottamustoimesta ja valitsi jaoston jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi varajäseneksi Maarit Tuomen.

Samalla pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus myöntää Tuija Salorannalle eron elinvoima- ja työllisyysjaoston varajäsenen luottamustoimesta ja valitsee jaoston jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 03.10.2022

§ 359

Päätös

Kaupunginhallitus päätti jättää asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus myöntää Tuija Salorannalle eron elinvoima- ja työllisyysjaoston varajäsenen luottamustoimesta ja valitsee jaoston jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Elinvoima- ja työllisyysjaoston varajäsen Tuija Saloranta on 3.10.2022 ilmoittanut konsernipalveluihin eroavansa elinvoima- ja työllisyysjaoston varajäsenen luottamustoimesta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Tuija Saloranta on ollut Perussuomalaisten valtuustoryhmän nimeämä ehdokas elinvoima- ja työllisyysjaoston vaalissa kaupunginhallituksessa 23.8.2021 (§ 303). Saloranta on 7.6.2022 eronnut Perussuomalaiset r.p. - puolueesta ja sen valtuustoryhmästä.

Hallintosäännön kaupunginhallitusta ja konsernihallintoa koskevien erillissäntöjen kaupunginhallitus asettaa elinvoima- ja työllisyysjaoston.

Uuden jäsenen valinta

Kelpoisuusehdot jaostoon määräytyvät kuntalain 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Kuntalain 74 § 1 mom.:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa

tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Tasa-arvolain asettamat vaatimukset

Uuden varajäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Kaupunginhallitus valitsi 23.8.2021 (§ 303) elinvoima- ja työllisyysjaostoon neljä jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kaupunginhallituksen toimikaudeksi 1.8.2021-31.5.2023. Jaostojen jäsenet ovat kaupunginhallituksen varsinaisia jäseniä.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston kokoonpano on tällä hetkellä seuraava:

Milla Bruneau, puheenjohtaja
varajäsen Jukka Ruhberg

Erkki Nieminen, varapuheenjohtaja
varajäsen Tomi Sairomaa

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Mira Nieminen, jäsen
varajäsen Tuija Saloranta

Kalle Aaltonen, jäsen
varajäsen Anita Närhi

Elinvoima- ja työllisyysjaoston jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa neljä, on naisia ja miehiä oltava molempia kaksi.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Saloranta, valittu, elinvoima- ja työllisyysjaosto, luettelot

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 367

Uuden varajäsenen valitseminen Lahden kaupungin vanhusneuvostoon

6020/00.00.01.10/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Anu Valtavaara, p. 044 482 6809

Valmistelusihteeri Terhi Takala, p. 044 416 2732

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus valitsee Lahden kaupungin vanhusneuvoston uudeksi varajäseneksi Lahden eläkeläiset ry:tä edustavan Eeva Marinin vanhusneuvoston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Lahden kaupungin vanhusneuvoston varajäsen Antti Holopainen on menehtynyt. Lahden eläkeläiset ry. on valinnut Eeva Marinin ehdotukseksi uudeksi varajäseneksi.

Lahden kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus asettaa toimikaudekseen vanhusneuvoston, jossa on 11 jäsentä ja heille

henkilökohtaiset varajäsenet. Jäsenistä vähintään kuuden tulee edustaa vanhusjärjestöjä. Vanhusneuvosto toimii sivistystoimen palvelualueella, joka huolehtii vanhusneuvoston toimintaedellytyksistä.

Vanhusneuvoston tehtävät ovat kuntalain (410/2015) mukaiset. Vanhusneuvoston keskeisiä toimintamuotoja ovat aloitteiden ja esitysten tekeminen, lausuntojen antaminen vanhuksia ja heidän elinolojaan koskevissa asioissa, eri hallinnon aloilla tapahtuvan toiminnan seuraaminen vanhusten näkökulmasta, vanhusten palveluihin liittyvän tiedottamisen ja tiedonkulun edistäminen sekä yhteistyön tekeminen ja kehittäminen eläkeläis-, vanhus- ja veteraanijärjestöjen kanssa.

Vanhusneuvosto on lakisääteinen vaikuttamistoimielin eli edustamansa ryhmän osallistumis- ja vaikuttamiskanava, mutta ei kuitenkaan kuntalain 30 §:n mukainen kunnan varsinainen toimielin. Jäsenten kelpoisuudesta ei säädetä laissa, eikä jäsenen tarvitse olla kunnan asukas. Myöskään tasa-arvolain vaatimukset eivät suoraan tule sovellettaviksi, vaikkakin kokoonpanossa on syytä pyrkiä naisten ja miesten tasapuoliseen edustukseen (Harjula, H. & Prättälä K.: Kuntalaki - Tausta ja tulkinnat, 2019 s. 270).

Vanhusneuvoston kokoonpano tällä hetkellä on seuraava:

Inga-Maija Hyppölä (pj.)
varajäsen: Ulla Koskinen-Laine

Iida Hovi (vpj.)
varajäsen: Pirkko Aulen

Minna Heikkinen
varajäsen: Katja Ståhl

Vesa Halme

varajäsen: Juha Ilmoniemi

Kari Känkänen

varajäsen: Mauno Nivala

Yhdistysten esittämät 6 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenet:

Seppo Häyrinen, Lahden eläkkeensaajat ry

varajäsen: Riitta Vierimaa, Lahden eläkkeensaajat ry

Pentti Vilmi, Nastolan eläkkeensaajat ry

varajäsen: Eila Lampio, Nastolan eläkkeensaajat ry

Leena Sorvali, Lahden kansalliset seniorit ry

varajäsen: Marketta Isokuortti, Lahden kansalliset seniorit ry

Kaija Koljonen, Eläkeliiton Lahden yhdistys

varajäsen: Jorma Ruotsalainen, Eläkeliiton Nastolan yhdistys

Vuokko Kautto, Lahden eläkeläiset ry

varajäsen: -

Kari Kempas, Päijät-Hämeen muistiyhdistys ry

varajäsen: Tarja Honkalampi, Lahden Lähimmäispalvelu ry

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Vuokko Kautto, Eeva Marin, Marja Mikola, luettelot

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 368

Eron myöntäminen Pasi Tuomaille hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen KV

4999/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Anu Valtavaara p. 044 482 6809

Valmistelusihteeri Helena Kuokkanen p. 050 398 5772

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto myöntää Pasi Tuomaille eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsen Pasi Tuomaila on

30.9.2022 ilmoittanut konsernipalveluihin eroavansa hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen tehtävästä.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Tuomaila on ollut Pro Lahti valtuustoryhmän nimeämä ehdokas hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan vaalissa (KV 16.8.2021 § 84). Tuomaila on 19.4.2022 eronnut Pro Lahti -valtuustoryhmästä.

Hallintosäännön sivistyksen palvelualueetta koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Uuden jäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

”Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 74 § 1 mom.:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan kokoonpano on ollut seuraava:

puheenjohtaja: Maria Mäkynen (sd.)

varajäsen: Katja Hotta (sd.)

I varapuheenjohtaja: Pertti Arvaja (kd.)

varajäsen: Katja Toepfer (kd.)

II varapuheenjohtaja: Sari Niinistö (kok.)

varajäsen: Lea Smolander (kok.)

jäsen: Roosa Rusanen (sd.)

varajäsen: Sara Etola (sd.)

jäsen: Ville Kirkonpelto (sd.)

varajäsen: Pekka Sillanmäki (sd.)

jäsen: Marko Lindqvist (kok.) sit.

varajäsen: Henri Syyslahti (kok.)

jäsen: Sami Suontama (ps.)

varajäsen: Hannu Kaasinen (ps.)

jäsen: Saija Granlund (ps.)

varajäsen: Päivi Granlund (ps.)

jäsen: Pasi Tuomaila (liik.)

varajäsen: Jari Pykäläinen (liik.)

jäsen: Miina Harmaala (kesk.)

varajäsen: Sara Ikävalko (RKP)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenten ja varajäsenten
määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Tuomaila, valittu, hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta,
luettelot

Liitteet

Pasi Tuomailan eroilmoitus hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen tehtävästä

§ 369

Eron myöntäminen Jari Pykäläiselle hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja uuden varajäsenen valitseminen KV

4999/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Anu Valtavaara p. 044 482 6809

Valmistelusihteeri Helena Kuokkanen p. 050 398 5772

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Jari Pykäläiselle eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan varajäsen Jari Pykäläinen on 30.9.2022 ilmoittanut konsernipalveluihin eroavansa hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen tehtävästä.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Pykäläinen on ollut Pro Lahti -valtuustoryhmän nimeämä ehdokas hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan vaalissa (KV 16.8.2021 § 84). Pykäläinen on 19.4.2022 eronnut Pro Lahti -valtuustoryhmästä.

Hallintosäännön sivistyksen palvelualueita koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Uuden varajäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalaki 71 §:

”Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalaki 74 § 1 mom.:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Uuden varajäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan kokoonpano on ollut seuraava:

puheenjohtaja: Maria Mäkynen (sd.)

varajäsen: Katja Hotta (sd.)

I varapuheenjohtaja: Pertti Arvaja (kd.)

varajäsen: Katja Toepfer (kd.)

II varapuheenjohtaja: Sari Niinistö (kok.)

varajäsen: Lea Smolander (kok.)

jäsen: Roosa Rusanen (sd.)

varajäsen: Sara Etola (sd.)

jäsen: Ville Kirkonpelto (sd.)

varajäsen: Pekka Sillanmäki (sd.)

jäsen: Marko Lindqvist (kok.) sit.

varajäsen: Henri Syyslahti (kok.)

jäsen: Sami Suontama (ps.)

varajäsen: Hannu Kaasinen (ps.)

jäsen: Saija Granlund (ps.)

varajäsen: Päivi Granlund (ps.)

jäsen: Pasi Tuomaila (liik.)

varajäsen: Jari Pykäläinen (liik.)

jäsen: Miina Harmaala (kesk.)

varajäsen: Sara Ikävalko (RKP)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenten ja varajäsenten
määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Pykäläinen, valittu, hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta,
luettelot

Liitteet

Jari Pykäläisen eroilmoitus hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan luottamustoimesta

§ 370

Eron myöntäminen Ville Hälille kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen KV

5001/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Anu Valtavaara p. 044 482 6809

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Ville Hälille eron

kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen.

Kaupunginvaltuusto valitsee tarvittaessa uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Ville Hälinen on 13.10.2022

esittänyt eropyynnön kaupunkiympäristölautakunnan jäsenyydestä, koska hän on siirtymässä toiseen luottamustoimeen.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön kaupunkiympäristön palvelualueita koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi sekä nimeää jäseniksi valituista puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa samaksi ajaksi.

Uuden jäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

”Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 74 § 1 mom.:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Tasa-arvolain asettamat vaatimukset

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Kaupunkiympäristölautakunnan kokoonpano on seuraava:

puheenjohtaja: Francis McCarron (kok.)

varajäsen: Jari Vaalajoki (kok.)

I varapuheenjohtaja: Anita Närhi (Pro Lahti)

varajäsen: Nina Kallijärvi (Pro Lahti)

II varapuheenjohtaja: Tuomas Sorsa (ps.)

varajäsen: Juha Viitanen (ps.)

jäsen: Anneli Viinikka (sd.)

varajäsen: Mervi Kaino (sd.)

jäsen: Tomi Sairomaa (sd.)

varajäsen: Olli Kautonen (sd.)

jäsen: Ville Nikkilä (sd.)

varajäsen: Rauno Grönroos (sd.)

jäsen: Ida Rantanen (kok.)

varajäsen: Susanna Norja (kok.)

jäsen: Maarit Tuomi (ps.)

varajäsen: Päivi Granlund (ps.)

jäsen: Ville Hälinen (Pro Lahti)

varajäsen: Mikko Lindroos (Pro Lahti)

jäsen: Minerva Kastehelmi (vihr.)

varajäsen: Kirsi Vahtera (vihr.)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: valitusosoitus

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Hälinen, valittu, kaupunkiympäristölautakunta, luettelot

Liitteet

Ville Hälisen eropyyntö 13.10.2022

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 371

Eron myöntäminen Niko Liukkoselle rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen, I varapuheenjohtajan luottamustoimesta ja uuden jäsenen sekä I varapuheenjohtajan valitseminen KV

4997/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Anu Valtavaara p. 044 482 6809

Valmistelusihteeri Helena Kuokkanen p. 050 398 5772

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Niko Liukkoselle eron rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen ja 1. varapuheenjohtajan tehtävästä ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen ja uuden 1. varapuheenjohtajan.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsen ja 1.varapuheenjohtaja Niko Liukkonen on 5.10.2022 ilmoittanut konsernipalveluihin eroavansa

rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenen ja 1. varapuheenjohtajan luottamustoimesta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Liukkonen on ollut Pro Lahti -valtuustoryhmän nimeämä ehdokas rakennus- ja ympäristölupalautakunnan vaalissa (KV 16.8.2021 § 86). Liukkonen on 6.6.2022 eronnut Pro Lahti -valtuustoryhmästä.

Hallintosäännön kaupunkiympäristön palvelualueita koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi sekä nimeää jäseniksi valituista puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa samaksi ajaksi.

Uuden jäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

”Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 74 § 1 mom.:

"Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa."

Tasa-arvolain asettamat vaatimukset

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan kokoonpano on tällä hetkellä seuraava:

puheenjohtaja: Jani Wallenius (kok.)

varajäsen: Arja Rantala (kok.)

I varapuheenjohtaja: Niko Liukkonen (liik.)
varajäsen: Matias Pusa (Pro Lahti)

II varapuheenjohtaja: Juha Viljamaa (ps.)
varajäsen: Sami Kivi (ps.)

jäsen: Neea Similä (sd.)
varajäsen: Riikka Raaska (sd.)

jäsen: Rauno Grönroos (sd.)
varajäsen: Jari Volanen (sd.)

jäsen: Jukka Ruhberg (kok.)
varajäsen: Anne Mikkanen (kok.)

jäsen: Minna Heikkinen (kok.)
varajäsen: Esko Taipale (kok.)

jäsen: Kirsi Öster (kok.)
varajäsen: Lasse Järvinen (ps.)

jäsen: Jani Uhrman (vihr.)
varajäsen: Esko Sutela (vihr.)

jäsen: Anna-Kaisa Kupiainen (vas.)

varajäsen: Nina Päivärinta (vas.)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote valitut, rakennus- ja ympäristölupalautakunta, luettelot

Liitteet

Niko Liukkosen eroilmoitus rakennus- ja ympäristölupalautakunta 5.10.2022

§ 372

Lahden kaupunginhallituksen lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2023–2026

3848/08.00.00.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Liikenneinsinööri Jaana Martikainen, p. 050 398 5430

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa perusteluosassa esitetyn lausunnon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2023–2026.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma (TLS) vuosille 2023–2026 on valmistunut kesäkuussa 2022. Suunnitelma on luettavissa kokonaisuudessaan internetosoitteessa www.tienpidonsuunnitelma.fi. Suunnitelma päivitetään vuosittain ja julkaistaan ainoastaan digitaalisessa muodossa. Mahdolliset kommentit suunnitelmasta Uudenmaan ELY-keskus pyytää

toimittamaan 31.10.2022 mennessä, jolloin ne voidaan ottaa huomioon laadittaessa seuraavia suunnitelmia.

Uudenmaan ELY-keskuksen TLS kattaa toimialueen kolme maakuntaa Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen. Suunnitelmassa kuvataan alueen tienpidon, talouden ja toiminnan reunaehdot sekä painopisteet ja siinä on esitetty toimenpiteet, jotka todennäköinen tuleva perustienpidon rahoitus mahdollistaa toimialueella. Suunnitelmassa ei esitetä isompia useiden miljoonien eurojen kehittämishankkeita, joiden toteutus vaatii eduskunnan myöntämää erillisrahoitusta.

Uudenmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoitus vuodelle 2022 kesäkuun tilanteessa on noin 138,9 miljoonaa euroa. Perustienpidon rahoituksella hoidetaan valtion omistaman maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja. Valtaosa, 84 % perusväylänpidon rahoituksesta kuluu tiestön kunnossapitoon eli hoitoon ja korjauksiin. Parantamisinvestointeihin on tälle vuodelle osoitettu 18,8 miljoonaa euroa.

Keväällä 2021 valtioneuvoston hyväksymä Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne 12) on ollut tärkeä lähtökohta Uudenmaan ELY-keskuksen TLS:a ohjaavien ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen linjausten päivittämisessä. Tienpidon ja liikenteen kehittämisen keskiössä ovat ELYn liikenne- ja infrastruktuurivastuualueen linjausten mukaisesti turvallisuus, kestävyys ja elinvoima.

Suunnitelmassa Lahteen esitetyt kiireellisimmät hanketarpeet suunnitelmakaudella 2023–2026:

- Vt 24 / Ahtialantien ramppi, liikennevalot Lahti
- Vt 24, Holman liittymän parantaminen ja Lahden keskustaan johtavat katujärjestelyt (MAL-sopimuksen-rahoituksella toteutettava)

- Vt 24 Holman alikulkukäytävän peruskorjaus, Lahti
- Mt 140 Makaran alikulkukäytävän peruskorjaus, Lahti
- Mt 312 Vanhatalon alikulkukäytävän peruskorjaus, Lahti

Lisäksi hanketarpeissa on yksilöimättömiä pieniä liikenneturvallisuutta ja joukkoliikennettä edistäviä hankkeita, joita ei ole esitetty kartalla.

Suunnittelukohteet:

- Vt 12 välillä Uusikylä–Tillola, tiesuunnitelma (käynnissä)
- Päijät-Hämeen kestävän liikkumisen laatukäytäväselvitys (käynnistymässä)
- Vt 12 välillä Joutjärvi–Uusikylä, tiesuunnitelma (suunnittelutarve)

Lahden kaupungin lausunto

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan on kirjattu tarpeellisia parantamis- ja kehittämiskohteita Lahden maantieverkolta. Lahden kaupunkiseudun maankäyttöä, asumista ja liikennettä koskeva MAL-sopimus on tärkeä pienempien tieverkon hankkeiden edistämisessä erityisesti kestävän liikkumisen näkökulmasta ja jatkossa odotamme, että MAL-sopimuksessa pieniin, kustannustehokkaisiin hankkeisiin osoitettu valtion rahoitus on samalla tasolla kaikilla sopimuksen piirissä olevilla kaupunkiseuduilla. Maantieverkon kehittäminen ei voi kuitenkaan perustua ainoastaan MAL-sopimuksen mukaiseen rahoitukseen, vaan näihin toimiin tulee osoittaa myös muuta rahoitusta. Nykyisellä tienpidon rahoitustasolla korjausvelkaa ei saada vähennettyä, eikä rahoitustasoa voi pitää riittävänä.

Lahti esittää huolensa kansainvälisen Ironman-triathlonkilpailun pyöräilyreitin päällysteiden kunnosta. Päällysteen kunto on pyöräilyosuuden keskeinen turvallisuustekijä ja haluamme taata osallistujille turvalliset kilpailuolosuhteet. Suurimmat puutteet ovat Hollolassa maantiellä 2956 Rantatie Hollolan kirkonkylän ja Kutajärven välillä kolmen kilometrin matkalla ja osuus on ehdottomasti korjattava.

Kunnostus on tarpeen lisäksi samalla maantiellä 2956 Kutajoentien ja Messilän välillä (6 km) sekä maantiellä 3173 Manskiventie osuus vt 12–mt 14074 Isomyllyntie (7 km). Tehostetut kunnostustoimet ovat tarpeen kokonaisuudessaan maantiellä 2953 (Kärkölän kirkonkylä–valtatie 12) sekä maantiellä 14074 (maantie 3173–maantie 3161). Päälysteiden puutteiden korjaaminen palvelee kilpailun ohella muutakin alueen liikkumista.

Hyvä suunnitelmavalmius on edellytys maanteiden parannustoimille ja Lahti kiirehtii valtatie 12 kehittämistä. Uusikylä–Tillola–välin tiesuunnitelman hyväksyminen ja hankkeen nopea käynnistyminen tiesuunnitelman perusteella on sekä ELY-keskuksen että Lahden kaupungin edun mukaista. Suunnittelutarpeena tunnistettu Joutjärvi–Uusikylä–välin tiesuunnitelman laatiminen on käynnistettävä mahdollisimman nopeasti, ettei vuonna 2016 hyväksytty yleissuunnitelma vanhene. Valtatie parantaminen kytkeytyy kaupungin maankäytön kehittämisen kysymyksiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: ote pöytäkirjasta 31.10.2022 mennessä Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamoon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 373

Lahden kaupungin lausunto valtioneuvoston asetuksesta kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun valtioneuvoston asetuksen nimikkeen ja 1 §:n muuttamisesta

7947/03.00.00.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Maahanmuuttotyön asiantuntija Anne Saloranta p. 050 539 1639

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Elinvoimajohtaja Markus Lankinen, p. 040 701 7328

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa lausuntonaan työ- ja elinkeinoministeriölle perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtioneuvoston asetuksen kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan kustannusten korvaamisesta valtion varoista 1 §:ää ehdotetaan muutettavan siten, että siinä säädettäisiin kunnalle maksettavien korvausten lisäksi myös hyvinvointialueille maksettavista laskennallisista korvauksista.

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt antamaan mahdolliset lausunnot viimeistään 31.10.2022. Ministeriö ehdottaa, että asetus tulee voimaan 1.1.2023.

Tausta

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010, jatkossa kotoutumislaki) mukaan valtio korvaa kunnalle laissa määriteltyjä kotoutumisen edistämisestä aiheutuneita kustannuksia. Kustannuksia syntyy kunnalle kotoutumislainsäädättyjen palveluiden järjestämisestä maahanmuuttajille. Kotoutumislain 45 §:n mukaan kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta 2 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetun henkilön ohjauksesta, neuvonnasta ja muusta kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä. Kotoutumislain 2 §:n 2 momentissa tarkoitetut henkilöt ovat esimerkiksi kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä ja 3 momentissa tarkoitetut henkilöt heidän perheenjäseniään.

Laskennallista korvausta maksetaan kolmen vuoden ajan muista kotoutumislain 2 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä kuin ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitetussa pakolaiskiintiössä Suomeen otetusta henkilöstä, josta laskennallista korvausta maksetaan neljän vuoden ajalta.

Valtioneuvoston asetuksella kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan kustannusten korvaamisesta valtion varoista (1393/2011) 1 §:ssä säädetään kunnalle maksettavan laskennallisen korvauksen määrästä. Sen mukaan kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta kotoutumislain 45 §:ssä tarkoitetun toiminnan järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista siten, että korvaus on seitsemän vuotta täyttäneen henkilön osalta 2 300 euroa vuodessa ja alle 7-vuotiaan osalta 6 845 euroa vuodessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen (sote-uudistus) myötä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 alkaen kunnilta hyvinvointialueille. Tästä johtuen kotoutumislakia esitetään muutettavan hallituksen esityksellä eduskunnalle laeiksi työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain, kotoutumisen edistämisestä annetun lain sekä työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamisesta (HE 84/2022 vp). Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi mainittua lakia siten, että mahdollistettaisiin hyvinvointialueille sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten korvauksien hakeminen sekä maksettaisiin osa kansainvälistä suojelua saavista henkilöistä kunnille maksettavista laskennallisista korvauksista hyvinvointialueille.

Lahden kaupungin lausunto:

Valtio maksaa kunnille laskennallisia korvauksia kiintiöpakolaisten vastaanotosta sekä oleskeluluvan saaneista turvapaikanhakijoista kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Kaupungin talousnäkymät eivät mahdollista uusien tehtävien vastaanottamista ilman täysimääräistä korvausta.

Laskennallisten korvausten määrä on ollut vuodesta 2011 yli 7-vuotiaiden kohdalla 2 300 euroa vuodessa ja alle 7-vuotiaista 6 845 euroa vuodessa. Lahden kaupunki katsoo, että jo nykyisellään korvausten määrä on kuluihin verrattuna riittämätön.

Laskennalliset korvaukset esitetään asetuksessa jaettavaksi kunnan ja hyvinvointialueen kesken. Laskennallisten korvausten jakoperusteeksi esitetään, että kunnalle maksetaan alle 7-vuotiaista 95 % ja yli 7-vuotiaista 85 %. Hyvinvointialueelle siirtyvät tehtävät, joihin laskennallisia korvauksia esitetään kohdistettavan, tulisi määritellä tarkemmin. Kunnille on siirtymässä tehtäviä, mutta mm. kasvavien

henkilöstöresurssien tarpeeseen ei ole osoitettu erillisrahoitusta. Monissa kunnissa, kuten Lahden kaupungissa, kotouttamistoimenpiteiden lisäksi joudutaan myös hankkimaan väliaikainen asiakastietojärjestelmä, jota ei ole huomioitu kunnalle koituvissa lisäkustannuksissa. Valtakunnallinen, pakollinen, järjestelmä tulee käyttöön aikaisintaan 1.1.2025.

Kunnille ehdotetaan lisäksi uusia tehtäviä liittyen sotaan pakeneviin ukrainalaisiin. Meneillään on ”Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamisesta (VN/12695/2022)”, joka koskee ukrainalaisten sotaan pakenevien oikeuksista kunnan palveluihin. Tilapäistä suojelua saavien henkilöiden työllistymisen edistämiseksi esitetään, että jatkossa työllisyyden kuntakokeilujen asiakkaita olisivat myös tilapäistä suojelua saavat henkilöt, joilla ei ole kotikuntaa. Laki on tarkoitettu tulevan voimaan 1.2.2023.

Hallituksen esityksessä kotoutumisen edistämisestä annetun lain ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta (tilapäinen suojelu) esitetään kuntapaikkaoikeuden antamista tilapäistä suojelua saaville ukrainalaisille 1.3.2023 jälkeen, jolloin he siirtyisivät pois valtion vastaanottojärjestelmän piiristä. Tilapäistä suojelua saavien todelliset kustannusvaikutukset kunnille eivät ole tiedossa. Lahdessa on tällä hetkellä vastaanottokeskuksen palveluiden piirissä yhteensä 1324 henkilöä, näistä noin 500 lapsia.

Tuleva kotolain kokonaisuudistus tuo kunnille lisää uusia lakisääteisiä tehtäviä 1.1.2025 alkaen. Tehtävistä aiheutuvat kustannukset tulee korvata täysimääräisesti kunnille. Sote-uudistus heikentää Lahden kaupungin talouden tasapainoa ja johtaa talouden tasapaino-ohjelman toteuttamiseen. Hyvinvointialueet tulevat saamaan valtiolta rahoituksen

kustannuksiin. Kunnille maksettavat valtionkorvaukset maksetaan viiveellä, eivätkä ole käytettävissä silloin kun kotouttamistoimenpiteitä tulee lakisääteisesti järjestää.

Lainsäädäntöuudistuksen ehdotus, että laskennallisia korvauksia voitaisiin käyttää muidenkin kuin pakolaistaustaisten kotouttamiseen, on kannatettava asia. Laskennalliset korvaukset tulee olla korvamerkittyjä ja osoittaa ne kohdennettavaksi eri syistä maahan muuttaneiden kotouttamistoimenpiteisiin.

Lahden kaupunki katsoo, että on kannatettavaa, että kunta ja hyvinvointialueet voivat hakea korvaukset omista erityiskustannuksistaan. Lahdenseudulla on toimittu edellä mainitulla tavalla, kun tehtävät on hoidettu kaupungin ja Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän yhteistyössä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Anne Salorannalle 21.10.2022 mennessä.

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 374

Väliaikaisrahoituksen myöntäminen Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö sr:n Vesienhoidon tavoitteiden tukeminen Vesijärvellä ja Lahden seudun pienemmillä järvillä 2022-2023 -hankkeelle

370/02.02.00.02/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Elinkeinopäällikkö Miikka Venäläinen, p. 044 018 7378

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti ja oikeuttaa panemaan päätöksen täytäntöön mahdollisesta muutoksehausta huolimatta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus myöntää Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö sr:lle väliaikaisrahoitusta enintään 100 000 € "Vesienhoidon tavoitteiden tukeminen Vesijärvellä ja Lahden seudun pienemmillä järvillä 2022-2023" -hankkeen toteutukseen seuraavilla ehdoilla:

- Väliaikaisrahoituksesta allekirjoitetaan velkakirja, jolla hakija sitoutuu lainan takaisin maksamiseen.
- Väliaikaislainasta peritään järjestelypalkkio, joka on 0,1 % lainasummasta/lainakuukausi. Järjestelypalkkiota peritään enintään 12 kuukaudelta.
- Väliaikaisrahoituksen vakuudeksi katsotaan hankerahoituksen

maksutilin panttaaminen.

- Lainalle peritään korkoa ensimmäisen 12 kuukauden jälkeen. Lainan ja sen nostoerien korko määräytyy velkakirjan ehtojen mukaisesti.

- Viivästyskorko väliaikaislainalle on korkolain mukainen.

Maksamattomasta lainasta peritään perintäkulut saatavien perinnästä säädetyn lain mukaan.

- Määräraha sisältyy kaupungin talousarviossa myönnettyyn antolainojen lisäysten summaan.

Lainan nostaminen edellyttää, että lainansaaja on toimittanut kaupungille lainan vakuutena olevan hankerahoitushakemuksessa mainitun tai muutoin hankkeen rahoittajalle ilmoitetun maksutilin panttaussopimuksen allekirjoitettuna taikka muun vakuuden osalta tarvittavat asiakirjat, väliaikaisrahoituksen hakemuksessa mainitut liitteet sekä mahdollisesti muut erikseen vaadittavat asiakirjat.

Kaupunginhallitus valtuuttaa rahoituspäällikkö Päivi Väisänen allekirjoittamaan väliaikaisrahoituksen edellyttämän velkakirjan.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti ja oikeuttaa panemaan päätöksen täytäntöön mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Käsittely

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sirkku Hildén, I varapuheenjohtaja Kalle Aaltonen, II varapuheenjohtaja Mira Nieminen ja III varapuheenjohtaja Milla Bruneau ilmoittivat olevansa esteellisiä. Kaikkien esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan

perusteella. Puheenjohtajisto poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallitus valitsi tämän kokousasian käsittelyä varten tilapäiseksi puheenjohtajaksi jäsen Erkki Niemisen.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus päätti elinvoima- ja työllisyysjaoston esityksestä 3.10.2016 § 227, että se valtuuttaa (delegoi) elinvoima- ja työllisyysjaoston myöntämään harkinnanvaraisesti ja talousarvion perusteella väliaikaista rahoitusta yleishyödyllisten toimijoiden hankkeisiin, joille on myönnetty jokin ulkopuolinen rahoitus. Kaupunginhallitus tarkensi ja täydensi päätöstään 13.3.2017 § 95 ja edelleen kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.3.2017 § 40 kaupunginhallituksen esityksestä väliaikaisrahoituksen periaatteen ja ehdot.

Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö on lähestynyt elinvoima- ja työllisyysjaostoa väliaikaisrahoitushakemuksella koskien Hämeen ELY-keskuksen rahoittamaa Vesienhoidon tavoitteiden tukeminen Vesijärvellä ja Lahden seudun pienemmillä järvillä 2022-2023 -hanketta. Elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousvälistä ja väliaikaisrahoituksen pikaisesta tarpeesta johtuen väliaikaisrahoitushakemus käsitellään kaupunginhallituksessa.

Hämeen ELY-keskuksen myöntämän hankerahoituksen suuruus on 458 500 €. Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö hakee Lahden kaupungilta väliaikaisrahoitusta hankkeen toteuttamiseksi 100 000 € ajalle 1.11.2022-31.10.2023. Edellytykset väliaikaisrahoitukselle ovat olemassa, koska:

- Haettu rahoitus on ehtojen mukaisesti enintään 100 000 euroa ja laina-aika alle 12 kk

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

- Väliaikaisrahoitusta ei ole myönnettynä yli hyväksytyn ylärajan (1 M€)
- Hanke on saanut myönteisen rahoituspäätöksen Hämeen ELY-keskukselta 2.5.2022
- Hakija on yleishyödyllinen toimija

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Heikki Mäkinen, Juha Rostedt, rahoituspäällikkö Päivi Väisänen,
talousjohtaja Tiina Mörsky, rahatoimi@lahti.fi
konsernipalvelut/taloussuunnittelu

Liitteet

Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö väliaikaisrahoitushakemus_julkaistava
Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö velkakirja 2_2022_luonnos_peitetyt tiedot

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 375

Lahden kaupungin energiasäästötoimenpiteet

8778/10.03.02.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Toimitilajohtaja Jouni Arola p. 050 559 4227

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin tehdyllä lisäyksesityksellä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy energiakriisin liittyvän Lahden energiansäästötoimenpideohjelman esityksen mukaisesti.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Jouni Kaikkonen teki seuraavan lisäyksesityksen: "Esityksestä poistetaan uimahallien aukioloaikojen supistus. Sinne lisätään kulutuspiikkien aikaan saunojen mahdollinen lämmittämättä jättäminen uimahallien aukiollessa." III varapuheenjohtaja Milla Bruneau kannatti tehtyä esitystä.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Jouni Kaikkosen lisäyksesitys hyväksyä yksimielisesti vai asetetaanko se pohjaehdotusta vastaan. Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti lisäyksesityksen.

Päätösehdotus hyväksyttiin tehdyllä lisäyksesityksellä.

Kaupunginhallitus päätti 3.10.2022 (§ 352) palauttaa asian uudelleen valmisteluun siten, että toimenpideohjelmassa osallistetaan käyttäjät ja konserniyhtiöt.

Energian maailmanmarkkinat ovat kriisissä. Lahden kaupunki osallistuu energiansäästötoimenpiteisiin ja varautuu tulevaan pyrkimällä pienentämään energiankäyttöä. Ainakin tulevalle lämmityskaudelle ajoittuvissa energiansäästötoimenpiteissä pyritään löytämään nopeavaikuttavia ja konkreettisia energiansäästötoimia. Tavoitteena on vähentää energiankulutusta kohteissa ja toiminnoissa, joissa se on toiminnallisesti mahdollista.

Säästöohjelman ensisijainen tavoite on alentaa sähkön kulutusta korkeiden kulutustuntien aikana, mikä osaltaan tukee sähkön riittävyyttä Suomessa. Toinen keskeinen tavoite on huolehtia kaupungin budjetin riittävyydestä energian kallistuessa ensi talvena.

Toimenpide-ehdotuksilla on vaikutusta kiinteistöjen sisälämpötiloihin, ilmanvaihtoon ja valaistukseen sekä yleisten alueiden valaistukseen ja katujen ja kenttien lämmitykseen. Mukana on myös ehdotuksia energiatehokkuusinvestointeihin.

Myös Lahdessa varaudutaan siihen, että talvella sähköpula voi aiheuttaa sähkökatkoksia. Mahdolliset sähkökatkokset voivat vaikuttaa kaupungin normaaliin toimintaan. Yhteinen sähkön säästäminen erityisesti kulutushuippujen aikaan vähentää sähkökatkosten todennäköisyyttä. Energiansäästön tarkoituksena on minimoida sähkökatkojen aiheuttamia haitallisia toiminnallisia vaikutuksia. Mahdollisen sähköpulan aikana Lahti Energia Sähköverkon toiminta-alueella sähkönkulutusta leikattaisiin kierrättämällä lyhyitä sähkönjakelukatkoja

alue kerrallaan. Nykyisen suunnitelman mukaan sähkökatkoja ei kohdenneta taajama-alueelle.

Toimenpiteillä tavoitellaan arviolta 5–10 % energiansäästöä normaalitilanteeseen verrattuna.

Energiasäästötoimenpideohjelmaa on täydennetty runsaasti energiaa käyttäjien konserniyhtiöiden energiansäästötoimenpiteillä sekä liikuntapalveluiden teettämän kyselyn yhteenvedolla. Kyselyssä asiakkailta pyydettiin kannanottoja ja kommentteja esillä olleisiin toimenpiteisiin.

Kyselyn perusteella lämmitettävien jalkapallotekonurmien nykyisestä tasosta poikkeaviin lämmitysrajoituksiin suhtauduttiin yksiselitteisen kielteisesti kaikissa jalkapalloseuroissa.

Isoista kaupungeista mm. Tampere ja Helsinki ovat asettaneet kenttien lämmitysrajaksi -5°C. Helsingissä lämmityksen raja on ollut aiemmin kymmenen pakkasastetta. Lahdessa kenttien lämmitykselle ei ole ollut pakkasrajaa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Lahden Tilakeskus, Lahti Aqua Oy, Spatium Toimitilat Oy, Lahden Jäähalli Oy, KOy Lahden Tiedepuisto, Paavolakiinteistöt Oy

Liitteet

Energiasäästötoimenpiteet 2022-2023_ kh 17.10.2022_korjattu

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 376

Valtuustoaloite: Osallistava budjetointi käytännössä ja asukkaita osallistaen KV

2192/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kunnossapitopäällikkö Pasi Leppäaho p. 050 398 5729

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 12.10.2022

§ 151

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Valtuutettu Jari Salonen 8.3.2021:

“Lahden kaupunki on kilpailuttanut ja järjestänyt lumen aurauksen kaupungin kaduilla. Kadut on priorisoitu eri kategorioihin, jota järjestystä noudattamalla palveluntuottajat auraavat katuja. Katujen aurauspriorisointi ei muuta sitä faktaa, että kaikissa prioriteetti luokissa kaupungin perimä kiinteistövero on priorisointijärjestyksestä välittämättä sama.

Auraustyön laatu vaihtelee merkittävästi toteuttavasta yrityksestä ja erityisesti varsinaisesta auraajasta riippuen. Tänäkin talvena (2020-2021) olemme varmasti kaikki kokeneet tai saaneet kuulla eri tasoista auraustyösuorituksista eri puolilla kaupunkia. Yhtäällä auraajat ovat siivonneet omakotitalojen liittymät ja toisaalla omakotiliittymät on tukittu ja täytetty aiemmalta katuosuudelta siirretyllä lumella. Lopputulokseen vaikuttavat ainakin auraajan ammattitaito, palveluhalu ja viimeisimpänä käytettävissä oleva aika.

Lahti on halunnut osallistaa kaupunkilaisia talousarvion tekemisessä. Lumen auraamisen reklamoinnin minimointi ja osallistava budjetointi ovat yhdistettävissä.

Valtuutetulle suotua aloiteoikeutta käyttäen esitän, että Lahden kaupunki valmistelee mallin, jossa mielekkäillä alueellisilla katukokonaisuuksilla on mahdollisuus halutessaan kilpailuttaa oman katualueensa lumenauraus. Mielekkäät katukokonaisuudet vaihtelevat asuinalueen koosta ja koostumuksesta riippuen. Kilpailutus vaatii katualueen asukailta aktiivista toimintaa. Kun kuvatuunlaiset katualueet haluavat siirtyä itse neuvottelemaansa auraussopimukseen, alueelle maksetaan kaupungin varoista se laskennallinen osuus, joka kyseiselle katualueelle on varattu aurauksen suorittamista varten.

Esittämäni malli korostaa kaupunkilaisen valinnan vapautta sekä mahdollisuutta vaikuttaa maksamansa palvelun laatuun. Olen tekemäni kyselyjen perusteella vakuuttunut siitä, että löytyy melkoinen joukko omakotiasujia, jotka ovat itse asiassa valmiita maksamaan vaikka hieman maksamiensa verovarojen päälle lisää siitä, että saavat palvelun, josta joutuvat joka tapauksessa maksamaan.

Esittämäni malli tulee ottaa käyttöön ja tuotantoon ensi tilassa, kun nykyiset auraussopimukset sen sallivat.

Toivon, että tätä valtuustoaloitetta ei haudata unohduksen suohon, vaan annetaan kaupunkilaisille mahdollisuus vaikuttaa omaan arkeensa sananmukaisesti kouriintuntuvilla seurauksilla.

Lahdessa 8.3.2021”

Vastaus aloitteeseen:

Lakiosuus tiivistettynä:

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta mukaan kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Samaisessa laissa mainitaan, että kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten moottoriajoneuvoliikenteen, jalankulun ja polkupyöräilyn, tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kadun kunnossapito käsittää kadun rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen, sorapäällysteisen kadun tasaisena pitämisen ja sorapäällysteisen kadun ajoradan pölyn

sitomisen. Kadun kunnossapitoon luetaan katualueella olevien istutusten, kadun kalusteiden, korokkeiden, suojakaiteiden, liikennemerkkien ja muiden vastaavien laitteiden kunnossapito. Kadun kunnossapito käsittää myös ne toimenpiteet, jotka talvella ovat tarpeellisia kadun pysyttämiseksi 1 momentin mukaisessa kunnossa, kuten lumen ja jään poistamisen, kadun pinnan pitämisen tasaisena, liukkauden torjumisen, liukkauden torjumiseen käytetyn kiviaineksen poistamisen sekä katuojien, sadevesikourujen ja -kaivojen avoinna pitämisen.

Kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Tontinomistajan velvollisuutena on kuitenkin, jollei 8 §:stä muuta johdu, pitää tontin kohdalla oleva jalkakäytävä käyttökelpoisena poistamalla jalankulkua haittaava lumi ja jää sekä huolehtia liukkauden torjumisesta jalkakäytävällä ja liukkauden torjumiseen käytetyn kiviaineksen poistamisesta jalkakäytävältä. Lisäksi tontinomistajan velvollisuutena on tarvittaessa poistaa jalkakäytävälle tai sen vierelle kertyneet lumivallit sekä pitää jalkakäytävän viereinen katuojia ja sadevesikouru lumettomana ja jäättömänä.

Talvikunnossapitovastuu on pääasiassa kunnalla

Kunnossa- ja puhtaanapitolain mukaan katujen talvikunnossapitovastuu kuuluu kunnalle. Kunta voi lain mukaan siirtää kiinteistöille vain jalkakäytävien talvikunnossapitovastuuta. Talvikunnossapitovastuu tuo mukanaan vahingonkorvausvastuun ja rikosoikeudellisen vastuun.

Vahingonkorvausvastuu voi syntyä, jos kadunpitäjän havaitaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa, kuten viivyttämällä kadulta vaadittavan kunnossapitotason saavuttamisessa. Lähtökohtana on siis, että kadunpitäjän on täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin tai muuhun virheeseen. Vahingonkorvausvastuussa kadunpitäjällä on

takautuva todistustaakka osoittaa, että kulloisenkin kelintilanteen muuttuessa kaikki työt on tehty lainmukaisesti ja että laiminlyöntiä tai virhettä ei ole tapahtunut.

Rikosoikeudellisen vastuun kannalta kadunpitäjän tulee pystyä osoittamaan, että talvikunnossapito on järjestetty asianmukaisesti.

Kadunpidon talvikunnossapitoon liittyvät rikosoikeudellinen vastuu ja vahingonkorvausvastuu johtaisi siihen, että kaupungin viranhaltijan (kunnossapitopäällikön) pitäisi joka tapauksessa vastata ”asukkaiden auraussopimuksista” ja sopimusvalvonta tulisi olla kaupungilla.

Jos asukkaiden kilpailuttama talvikunnossapitotapa otettaisiin käyttöön, se vaatisi kaupungille laaduntuoton seurantaan useiden uusien henkilöiden palkkaamista sopimushallintaan ja laaduntarkkailutehtäviin. Sopimusten sisältöhän olisi asuinaluekohtainen ja sopimusten kirjo näin ollen laaja.

Katuosan liikenteellinen merkitys ja liikenteen määrä kunnossapidon priorisoinnin taustalla

Kadunoson kunnossapitoluokka määritetään liikenteellisen merkityksen ja liikenteen määrän mukaan. Kerätty kiinteistövero ei voi olla lainkaan (laki) mukaan kunnossapitoluokituksen peruste.

Tasavertaisuus ja muita aloitteeseen liittyviä ongelmia

Aloitteen toteutukseen liittyen on havaittu lukuisia riskejä ja ongelmia. Kaikkia ei lähdetty tähän avaamaan, koska jo vastauksen alussa mainittu kunnossa- ja puhtaanapitolaki määrittää kunnan vastuulliseksi talvikunnossapidon järjestäjäksi pl. eräät jalkakäytäväosuudet. Alle nostettiin kuitenkin joitain haasteita.

Kaupungin kunnossapitourakoissa talvikunnossapidon tehtävät on kilpailutettu usein yhtä asuinaluetta suuremmalle alueelle. Käytännössä sama konekalusto tekee urakka-alueellaan useaa työtehtävää: lumen- ja sohjonpoistoa, liukkaudentorjuntaa, lumen lähisiirtoa ja polanteenpoistoa. Osittain samaa kalustoa käytetään myös lumen poiskuljetuksessa ja keväisessä hiekanpoistossa. Saman kaluston etuna on se, että jokaiselle työlajille ei tarvitse varata omaa konetta ja kuljettajaa. Tällä keinolla urakkaan sidotuille koneille ja kuljettajille saadaan riittävästi työtunteja, jotta yrittäjän sitoutuminen urakkaan (talvipäivystys 24/7 nopealla lähtövalmiudella) on taloudellisesti mahdollista. Jos koneiden työalueita pienennettäisiin tai nykyisiä työlajeja vähennettäisiin, koneiden työtuntimäärät alenisivat ja urakoitsijat tulisivat vaatimaan sopimuksiin takuutunteja. Takuutunnit korvattaisiin yrittäjälle, jos sovittua työtuntimäärä ei toteutuisi. Yllä kuvattu työtuntien väheneminen tapahtuisi, jos asuinalueilla aletaan kategorisesti lyhentämään aurauksen toimenpideaikoja tai lähtörajoja: nykyiset koneet eivät riitä.

Nykyistä paremman kunnossapitotason saaminen asuinkaduille johtaisi myös siihen, että asuinkaduilla pitäisi tehdä nykyistä laajemmin lumen poiskuljetusta, pysäköityjen autojen siirtokehotuksia ja ajoneuvojen lähisiirtoja. Ajoneuvosiirroista päättäminen on viranomaistyötä. Talven akuutimpina hetkinä siirtokehotusten/siirtojen määrää ei voida nykyisillä resursseilla lisätä, jos kehotuksen lisäksi autoja on tarkoitus oikeasti myös siirättää (lähisiirto hinausautolla ja siirtoon liittyvät päätökset ym. dokumentointi).

Aloitteessa esitetty kaupungin rahallinen kompensatio ei tulisi riittämään, vaan sopimuksen maksajiksi suostuvilta asukkailta tulisi löytää merkittävää oma-/lisärahoitusta. Aloitteessa ei otettu kantaa siihen, kuinka asukkaita sitoutetaan alueellisen talvihoitourakan

maksajiksi. Budjettiajattelu vaatii, että rahoitus pitäisi olla selvä vähintään vuodeksi – kunnossapidossa mielellään vuosiksi. Vapaaehtoinen maksu aiheuttaisi todennäköisesti asuinalueen sisällä myös jännitteitä tilanteessa, jossa kaikki eivät maksua kuitenkaan maksaisi (vapaamatkustajat). Jotta asukkailta voitaisiin laskuttaa vapaaehtoisia maksuja, kaupungin tulisi ylläpitää rekisteriä vapaaehtoista maksua maksavista asukkaista. Laskutuksesta ja rekisterin ylläpidosta tulisi kaupungille todennäköisesti merkittäviä kuluja.

Jos lähiön asuinalueen asukkaat voisivat kilpailuttaa oman alueen talvihoidon, voidaanko aidosti ajatella, että keskustan asukkaat voisivat myös kilpailuttaa?

Aliurakoitsijoiden ammattitaito, palveluhalu ja työhön käytettävissä oleva aika

Työnä talvikunnossapito on vaativaa ja rankkaa työtä. Työ on päivystysluonteista ja työajat ajoittuvat luonnollisesti pimeään vuodenaikaan. Työtä tehdään usein vilkkaan liikenteen seassa heikoimpien keliolosuhteiden vallitessa. Itse työtä ei opi kuin kokemuksen kautta. Lisäksi aluetuntemus reunakivilinjojen, palopostien ym. tarkkuudella on laadukkaan ja jouhevan työn edellytys. Usein aurauskierroksen päälle/aikana tulevat vielä tilaajan ja pääurakoitsijan välittämiä kriittisiä asukaspalautteita. Ei siis ihme, että henkilöstön vaihtuvuus on toisinaan suurta ja alalle on vaikea saada uutta sitoutunutta työvoimaa. On myös hyvä muistaa, että aliurakoitsijat eivät saa lähteä itsenäisesti tekemään talvikunnossapitoa, vaan käskyt ja ohjeet tulevat heille pääurakoitsijalta: työnjohtajalta tai päivystäjältä. Kaupungin kilpailuttamissa kunnossapitourakoissa ja muutenkin kaupungin toimintatavoissa on valmiina menettelytapa, miten toimitaan, jos esim. talvikunnossapitotöissä sattuu tai epäillään sattuneen haaveri,

jossa on vioitettu kaupungin tai kolmannen osapuolen omaisuutta (aita, operaattorin telekaappi jne). Jos asukkaiden kilpailuttamassa urakassa tapahtuisi vastaava haaveri, voisi tulla tilanne, jossa kadunpitäjä olisi vastuussa tapahtuneesta, vaikka ei olisi ollut kyseisessä urakassa tilaajana.

Pihaliittymän rakentaminen ja kunnossapito kuuluu kiinteistölle. Katualueen aurauksen yhteydessä pihaliittymään kertyneen lumivallin poistaminen kuuluu näin ollen kiinteistölle. Kaupunki ei saa kuitenkaan työntämällä työntää liittymään vallia, mutta auran sivusta purkautuva lumivallin (korkea tai matala) muodostuminen liittymään on sallittu. Sama lumen työntämisvaade koskee myös kiinteistöjä: kiinteistöjen tonteilta ei saa ilman lupaa työntää lunta kaupungin tai muun naapurin alueelle. Kaupunki ei ole tilannut kunnossapitourakoissaan lumivallien poistamista pihaliittymistä. Poikkeuksena on polanteenpoistotyöt, joiden yhteydessä kaupungin urakoitsija avaa kullekin kiinteistölle yhden pihaliittymän. Toisinaan kuulemme auraajien avanneen kiinteistöjen pihaliittymiä, mutta näissä tapauksissa urakoitsijat ovat saattaneet toimia oma-aloitteisesti. Tai kyseessä on ollut aiemmin kuvattu tilanne, jossa urakoitsija on joutunut auratessaan työntämällä työntämään vallin pihaliittymään.

Kaupunki tilaajana on tuotekorteissaan määrittänyt kullekin kunnossapidon hoitoluokalle esim. aurauksen lähtökynnyksen (cm) ja toimenpideajan (h). Kuten aiemmin on mainittu, hoitoluokat on määritetty erityisesti liikenteellisen merkityksen ja liikenteen määrän mukaan. Kunnossa- ja puhtaanapitolaki mahdollistaa hoitoluokituksen tekemisen ja täten sen, että kunta voi antaa katuluokille esim. eri pituisia toimenpideaikoja. Näin urakoiden toteutuksessa voidaan käyttää pienempää kalustoamäärää.

Kunnossapitourakoissa kaupunki tilaajana ei lähtökohtaisesti ota kantaa siihen, kuinka urakoitsija pääsee tilattuun hoitotasoon: kaupunki on tilannut lopputuotteen. On siis pääasiassa urakoitsijan asia mitoittaa tarvittava konemäärä kullekin urakka-alueelle. Jälleen pienenä poikkeuksena on uusiin urakoihin tehty tiekarhuvelvoite. Tällä vaatimuksella tilaaja pyrkii tehostamaan polanteenpoistotyötä. Lisäksi poikkeuksellisiin keliolosuhteisiin liittyen urakoissa on lievennyksiä vaadittuihin toimenpideaikoihin. Tämä tarkoittaa kunnossapidon painopisteiden siirtämistä hetkellisesti ylemmän hoitoluokan katuverkkoon. Poikkeuksena edelliseen: Talven 2021-2022 kokemusten jälkeen, kaupunki ja HJU Pohjoinen 2018-2023 pääurakoitsija ovat sopineet, että pohjoiselle urakka-alueelle varataan kaksi varakoneyksikköä poikkeuksellisiin kelitilanteisiin. Muilla urakka-alueilla varautumista tehdään pidemmällä aikavälillä.

Yllä olevien perusteiden mukaan ehdotettua aloitetta ei voi sellaisenaan toteuttaa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

Valtuustoaloite 8.3.2021

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 377

Valtuustoaloite Linja-autokuljettajien vessojen riittävän määrän varmistamiseksi KV

8494/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Joukkoliikennepäällikkö Rauno Särkkäaho p. 044 416 4658

Kunnossapitopäällikkö Pasi Leppäaho p. 050 398 5729

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 12.10.2022

§ 150

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa vastauksenaan
valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Oskari Päätalo ja neljä muuta valtuutettua esittävät 13.12.2021

”YLE lahden 9.12. julkaisemassa artikkelissa nostettiin esille epäkohta Lahden seudun liikenteen kuskien työolosuhteissa. Kuljettajille ei ole järjestetty riittäviä WC-tiloja linjojen päätepysäkeiltä. Koiviston Auton pääluottamusmies Olli Kettusen mukaan muutama kuljettaja on joutunut lopettamaan työuransa vessojen puutteen vuoksi. Pieni asia onkin siis paljon merkitystään suurempi. Monella linjalla ainoa mahdollinen WC-tila on torilla, jolloin tulipalorikin vuoksi linja-auton ovat jouduttaneet jättämään auki. Tätä kuljettajat pitävät turvallisuusriskinä, sillä matkustajat, vaihtorahat ja kuljettajien henkilökohtaiset tavarat jäävät autoon. Toinen mahdollisuus on päätepysäkkien lumihangessa, mikä tietysti sopii vain heille, jotka pystyvät tekemään tarpeensa seisaaltaan.

Artikkelissa käy ilmi, kuinka Koiviston Auto ja kaupunki sysäävät vastuuta tilojen järjestämisestä toisilleen. Lahden kaupungin tulisi kuunnella ja arvostaa paikallisen julkisen liikenteen mahdollistavien työpanosta, ja varmistaa heille riittävät tilat tarpeiden tekemiseen. Jatkossa kuljettajien työolot on otettava paremmin huomioon myös linjoja suunnitellessa. Kaupungin tulee ratkaista tilanne linja-auton kuljettajien tarpeita kuunnellen.”

Vastaus:

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta käsitteli samaan asiaan liittyvää aloitetta kokouksessaan 2.12.2021 §51. Lautakunnan päätöksen yhteenvedossa todetaan, että viranomainen ei ainakaan toistaiseksi tule ottamaan vastuulleen kyseisten tilojen järjestämistä. Päätöksessään viranomainen kuitenkin lupaa neuvotella ja keskustella valitsemiensa

palveluntuottajien kanssa aktiivisesti teemasta, jotta kuljettajien työhyvinvointi ja työehtosopimusten velvoitteet toteutuvat.

Liikennöitsijöiden kanssa käydyssä keskustelussa wc-tilojen ongelmakohtia oli muissakin kunnissa kuin Lahdessa. Lahden kaupungin alueella esiin nousevat matkakeskus, kauppatori ja keskussairaala. Jokaisella liikennöitsijällä ei voi olla omia wc-tiloja vierekkäin, eikä edellä mainituille sijainneille sellaisia ole mahdollista rakentaa. Kauppatori on haasteellisin, sillä kuljettajan on lukittava linja-auto sieltä poistuttaessa. Lisäksi kuljettajan on otettava kassa mukaan. Torille on mahdoton rakentaa vessaa, joka olisi kaikille pysäkeille niin lähellä, kuin olisi tarvetta. Lisäksi päätepysäkkien vessat ovat tai olisivat kuljettajille tärkeitä. Päätepysäkit ovat turvallisia paikkoja käydä wc:ssä, päätepysäkeillä on muutenkin hyvä hetki pitää taukoa, kun matkustajia ei ole kyydissä.

Aloitteessaan kuljettajat esittävät, että Lahdessa käytettäisiin HSL:n mallia, jossa kuljettajien vessat ja taukotilat kuuluisivat liikenteen tilaajan vastuulle ja liikennöitsijät maksaisivat näistä käytön mukaan. Kuljettajien päätepysäkkien vessat sisältyisivät linjan kilpailutukseen ja olisi kilpailun voittaneen yrityksen käytettävissä.

Kuten aloitteessa mainitaan, haasteena on liikennöitsijöiden, päätepysäkkien ja reittilinjaston mahdollinen vaihtuvuus. Reittilinjaston ja päätepysäkkien vaihtuessa wc-tilat ovat väärässä paikassa ja näin ollen ne tulisi taas rakentaa uudelleen. Lisäksi, mikäli kaupunki rakentaisi wc-tilat ja vuokraisi ne liikennöitsijöille, liikennöitsijät siirtäisivät nousseet vuokratulot liikennöintisopimushintoihin. Kaupunki siis lopulta maksaisi wc-tiloista. Tilannetta helpottaisi, että tilaaja kartoittaisi sopivat päätepysäkkivessojen paikat siten, että jokaisella linjalla olisi osoitettuna vähintään yksi paikka wc:lle.

Koska joukkoliikenteen järjestäminen on seudullista toimintaa, pääte pysäkkivessoille tai -taukotiloille olisi todennäköisesti tarve myös eri kuntien alueilla. Mikäli päätettäisiin, että tilaaja järjestää em. tilat, olisi tilaajakuntien kesken sovittava, mikä taho järjestää tilat ja laskuttaa liikennöitsijöitä tilojen käytöstä. Vaikka tilojen käyttö- ja huoltokustannukset olisivat liikennöitsijöillä, lisäisi järjestely myös tilaajan ja sitä kautta kuntien kustannuksia, kun tilojen hankinta ja pohjatyt kuuluisivat tilaajalle ja kunnille.

Mikäli tilaaja järjestäisi wc- tai taukotilat pääte pysäkeille, tulisi liikennöitsijän vastata niiden käyttökustannuksista ja huollosta. Nykyisiin liikennöintisopimuksiin ei ole kirjattu, että tilat olisivat tilaajan tarjoamia. Tilojen järjestämisvastuun siirtymisestä tilaajalle tulisi neuvotella uudestaan liikennöitsijöiden kanssa ja siltä osin päivittää liikennöintisopimukset.

Joidenkin liikennöitsijöiden nykyisiä järjestelyitä:

Koiviston Autolla on tällä hetkellä omat wc-tilat (Bajamaja Thermo) Saksalassa, Soltissa, Liipolassa, Joutjärvellä, Ala-Okeroisissa, Hiekkanummessa ja Viuhassa (sekä Hollolan puolella Tiilijärvellä ja Tiilikankaalla). Heillä on myös sovittu wc-tilojen käyttömahdollisuus Pilkotunmäellä ja Kyrölässä pääte pysäkkien lähellä olevissa kerrostaloissa.

Lehtimäen Liikenteeltä on käytössä wc-/taukotilat Lahden kauppatorilla (ja Heinolassa kaivokadulla). Lisäksi heillä on tehty joillain reiteillä sopimuksia esim. pääte pisteellä olevan huoltoaseman vessan käyttömahdollisuudesta. Lehtimäen Liikenteellä on rakenteilla oma uusi wc Uusikylään.

Muiden kaupunkien käytäntöjä:

Tehtyjen tiedustelujen mukaan Oulussa, Jyväskylässä, Joensuussa ja Kuopiossa kuljettajien vessat ja taukotilat ovat täysin liikennöitsijöiden vastuulla. Jyväskylässä on ollut aluksi käytössä malli, jossa päätepysäkkien wc:t kuuluivat tilaajalle. Liikennöitsijältä tuli wc-tiloihin liittyen niin paljon muutostoiveita, että ne siirrettiin neuvottelujen tuloksena liikennöitsijälle.

Espoon tilakeskukselta saadun kustannustiedon mukaan kaupunki ei pystyisi tarjoamaan wc-tiloja samaan hintaan, kuin mitä esimerkiksi Koiviston Auto tällä hetkellä maksaa wc-tilojensa ylläpidosta.

Liikennöitsijät ovat kuljettajien työnantajia:

Tällä hetkellä päätepysäkkien wc:t ja yleensäkin kuljettajien taukotilat ovat kunkin linjan liikennöitsijän vastuulla. Tilaaja tai Lahden kaupunki ei ole kuljettajien työnantaja eikä siten vastuussa kuljettajien tauoista tai työskentelyolosuhteista. Liikennöitsijät ovat velvoitettuja noudattamaan voimassa olevaa yleissitovaa Autoliikenteen Työnantajaliitto ry:n ja Auto- ja kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry:n voimassa olevaa työehtosopimusta. Työehtosopimuksissa on määritelty liikennöitsijän velvollisuudet työnantajana taukojen suhteen. TES velvoittaa esimerkiksi, että työnantajan on tarjottava mahdollisuus käydä vessassa neljän tunnin välein.

Yhteenvedona voidaan edelleen esittää, että viranomainen tai Lahden kaupunki eivät ainakaan toistaiseksi tule ottamaan vastuulleen wc- tai taukotilojen järjestämistä. Viranomainen kuitenkin jatkuvasti neuvottelee ja keskustelee liikennöitsijöiden kanssa wc- ja taukotilojen tilanteesta ja pyrkii sitä kautta edistämään kuljettajien työhyvinvointia ja työehtosopimusten toteutumista.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

Valtuustoaloite 13.12.2021

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 378

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Toimielinten pöytäkirjoja:

- Lahden seudun jätelautakunta 29.9.2022
- Rakennus- ja ympäristölupalautakunta 4.10.2022

Muita pöytäkirjoja:

- Päijät-Hämeen aluehallitus 3.10.2022

Muistio:

- Lahden kaupungin vammaisneuvosto 22.9.2022

Päätöksiä:

- Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 11.10.2022: Päätös Lahden kaupunginvaltuuston päätöksestä 25.1.2021 § 14 "Lahden yleiskaava 2030, Y-203" tehtyihin valituksiin (Salpausselän luonnonystävät ry ja Jokimaan Omakotiyhdistys ry). Hallinto-oikeus on hylännyt valitukset.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

- kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset
ajalta 30.9. – 13.10.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 379

Eron myöntäminen Jari Pykäläiselle leikkialuetoimikunnan jäsenen ja varapuheenjohtajan tehtävästä ja uuden varapuheenjohtajan valitseminen

6588/00.00.01.10/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Anu Valtavaara p. 044 482 6809

Valmistelusihteeri Helena Kuokkanen p. 050 398 5772

Päätös

Kaupunginhallitus myönsi eron Jari Pykäläiselle leikkialuetoimikunnan jäsenen ja varapuheenjohtajan tehtävästä ja valitsi hänen tilalleen leikkialuetoimikuntaan Petri Hotin uudeksi jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus myöntää eron Jari Pykäläiselle leikkialuetoimikunnan jäsenen ja varapuheenjohtajan tehtävästä ja valitsee hänen tilalleen leikkialuetoimikuntaan uuden jäsenen ja varapuheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Jari Pykäläinen on ilmoittanut 4.10.2022 konsernipalveluihin eroavansa leikkialuetoimikunnan/varapuheenjohtajan tehtävästä.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kaupunginhallitus on asettanut kokouksessaan 20.9.2021 (356 §) leikkialuetoimikunnan ajalle 1.8.2021–31.5.2023 ja nimennyt toimikuntaan 6 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Kaupunginhallitus on samalla nimennyt toimikunnan jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Pykäläinen on ollut Pro Lahti -valtuustoryhmän nimeämä ehdokas tullessaan valituksi leikkialuetoimikunnan jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi. Pykäläinen on 19.4.2022 eronnut Pro Lahti -valtuustoryhmästä.

Uuden jäsenen valinta

Kuntalain (410/2015) 30 §:ssä säädetään kunnan toimielimistä. Säädöksen 3 momentin mukaan kunnanhallitus ja valtuuston päätöksen nojalla muukin toimielin voi asettaa toimikunnan määrätyn tehtävän hoitamista varten. Kuntalain esitoissa toimikunnilla tarkoitetaan erityisesti projektiluonteisia tehtäviä hoitavia toimielimiä. Kaupunginhallituksen 20.9.2021 (§ 356) asettaman leikkialuetoimikunnan tehtävänä on tehdä ehdotuksia uusista leikkialueista, vanhojen leikkialueiden kunnostamisista ja leikkialuetoiminnan kehittämisestä sekä seurata leikkialueiden kalusteiden turvallisuustarkastusten ja alueiden muun kunnossapidon järjestämistä.

Kuntalain 74 §:n mukaan toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Toimikunnan tulee täyttää tasa-arvolain (609/1986) vaatimukset sukupuolten välisestä tasa-arvosta. Kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Leikkialuetoimikunnan kokoonpano tällä hetkellä on seuraava:

Sara Etola (pj.)

Varajäsen: Roosa Rusanen

Jari Pykäläinen (vpj.)

Varajäsen: Ville Kinnunen

Juha Peltonen

Varajäsen: Jouni Nevalainen

Mika Erka

Varajäsen: Salla Kasakkamäki

Tanja Hämäläinen

Varajäsen: Sirpa Haverinen

Salla Majaniemi

Varajäsen: Karin Puumalainen

Sihteeri: kaupunginpuutarhuri Kirsi Kujala

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Toimenpiteet

Ote: Pykäläinen, valittu, toimikunnan sihteeri, luettelot

Liitteet

Jari Pykäläisen eroilmoitus leikkialuetoimikunnasta 4.10.2022

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 380

Jyväskylän, Kuopion ja Lahden MAL-kaupunkiseutujen kannanotto Ympäristöministeriölle ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselle (ARA) valtion tuetun asuntokannan kehittämiseksi.

9623/00.05.01.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Elinvoimajohtaja Markus Lankinen, 040 7017328

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee Jyväskylän, Kuopion ja Lahden kaupunkiseutujen kannanoton tiedokseen.

Perusteluosa

Jyväskylän, Kuopion ja Lahden MAL-kaupunkiseutujen kannanotto Ympäristöministeriölle ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselle (ARA) valtion tuetun asuntokannan kehittämiseksi:

Nykyinen asuntorakentamisen kustannuskehitys on ollut hyvin voimakasta kuluvana vuonna. Asuntojen rakentajat ja rakennuttajat ovat kohdanneet tilanteen, jollaista ei ole koskaan maassamme koettu aiemmin. Rakentamisen kustannukset ovat nousseet valtavasti.

Uusilla MAL-kaupunkiseuduilla hankkeiden kustannukset ovat myös nousseet ja uusien valtion tuettujen asuintalojen hankintahinnat ovat

kohonneet. Tavoitteena on, että pystymme kuitenkin saamaan uudistuotantoa myös nykyisessä tilanteessa ja että Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksessa (ARA) huomioitaisiin hankkeiden kustannustason nousu. Tällä hetkellä näyttää siltä, että kustannustaso on noussut jopa 30-40 prosenttia aiemmasta, mikä tarkoittaa noin 800-1000 euroa neliötä kohden. Kustannusten nousuun liittyen kaupunkiseudut ehdottavat seuraavaa:

1) Jyväskylän, Kuopion ja Lahden kaupunkiseuduille hyväksyttävien hankkeiden kustannuksina hyväksytään rakentamisen kustannusten nousua edellyttämä taso.

2) Jyväskylän, Kuopion ja Lahden kaupunkiseutujen ARA-vuokratalotuotannolle esitetään pikaisesti käynnistämisavustusta 3000-10 000 euroa asuntoa kohden eli vastaamaan tasoa, joka on jo voimassa Oulun, Tampereen ja Turun ja Helsingin MAL-kaupunkiseuduilla.

Avustuksen lopullinen suuruus asuntoa kohden määräytyisi hankkeen kokonaistarkastelun ja ARAssa tehdyn harkinnan perusteella ja niin, että tavoiteltava vuokratalohankkeen kustannus- ja vuokrataso saavutetaan.

Käynnistämisavustus vaikuttaa suoraan vuokratalojen hankintahintaa alentavasti ja sillä on suoraan vaikutusta vuokratasoon. Laskennallisesti tämä olisi tarkoittanut seuraavaa vuoden 2021 hankkeiden osalta:

- Jyväskylän, Kuopion ja Lahden kaupunkiseudulle hyväksyttiin vuonna 2021 kahdeksan ARA-vuokra-asuintalon rakentamiseen käynnistämisavustus, joka käsitti yhteensä 375 uuden asunnon rakentamisen. Näille asunnoille maksettiin 1000 euron käynnistämisavustusta asuntoa kohden eli yhteensä 375 000 euroa.

Mikäli avustuksen määrä olisi ollut 3 000 euroa, lisäkustannusvaikutus olisi ollut yhteensä 750 000 euroa. Vuokraan lisäävustuksella olisi ollut laskennallisesti vähintään 0,20 euron vaikutus neliötä kohden. Suuremmalla euromääräisellä avustuksella vaikutus vuokraan olisi ollut vastaavasti enemmän.

Johtopäätöksenä Jyväskylän, Kuopion ja Lahden MAL-kaupunkiseudut ehdottavat 3000-10 000 euron käynnistämisaavustuksen pikaista käyttöönottoa, jolloin avustuksella olisi suoraan merkittävä vaikutus asukkaiden vuokriin nykytilanteessa. Tällä hetkellä on jo vaarana, että ARA-hankkeista muodostuu liian kalliita alueen vuokratasoon nähden, jolloin ARA-tuotanto pienenee merkittävästi alueella.

3) Infra-avustuksen kohdentamiseen esitetään joustavuutta eli mahdollisuutta siirtää myönnettyä avustusta toiselle avustuskriteerit täyttävälle alueelle, mikäli alueen käyttöönotto esim. kaavoitussyistä viivästyy.

Jyväskylän, Kuopion ja Lahden kaupunkiseudut ovat sitoutuneet MAL-sopimuksen puitteissa tuottamaan kohtuuhintaista asuntotuotantoa myös tulevina vuosina ja tämä kannanotto tähtää tavoitteiden saavuttamiseen myös nykyisessä toimintaympäristössä.

Tausta

MAL-sopimuskäytäntö laajeni Jyväskylän, Kuopion ja Lahden kaupunkiseuduille keväällä 2021. Sopimuksissa määritellään tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet lähivuosien asuntotuotannolle sekä kestävän yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän kehittämiseksi. Tavoitteena on rakentaa ilmastoviisaita kaupunkiseutuja sekä lisätä

asuntotuotantoa helposti saavutettavilla alueilla. Sopimukset tukevat kaupunkiseutujen elinvoimaa ja sujuvan arjen rakentamista.

MAL-sopimuksen mukaan Jyväskylän, Kuopion ja Lahden kaupunkiseudut ovat sitoutuneet toteuttamaan riittävästi valtion tuettua asuntotuotantoa tulevana vuosina. Tavoitteena on, että asumisen hintataso tukee hyvän elämän edellytyksiä ja asuntomarkkinoilta on saatavissa kohtuuhintaisia ja monipuolisia asumisen ratkaisuja.

Käytäntö on osoittanut, että MAL-sopimukset ovat hyvä työväline kaupunkiseutujen pitkäjänteiseen ja kestäväan kehittämiseen. Valtion ja uusien MAL-sopimusseutujen ensimmäisissä seurantatapaamisissa todettiin, että toimeenpano on uusilla alueilla lähtenyt hyvin käyntiin, mutta kehitettävää on vielä paljon.

Jyväskylän, Kuopion ja Lahden kaupunkiseuduilla on käsitelty valtion tuetun (ARA) asuntokannan kehittämiseen liittyviä ongelmakohtia, joita on havaittu nykyisen toimintaympäristön ja rakentamisen kustannuskehityksen oloissa. Tästä syystä edellä mainitut kaupunkiseudut lähestyvät Ympäristöministeriötä sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskusta (ARA) tällä kannanotolla.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Tiedoksi: Jyväskylän ja Kuopion kaupungit, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA)

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 17.10.2022

§ 381

Asemakaavan muutosehdotus A-2794a, Keski-Lahti, Aleksanterinkatu 12, 14 ja 19-21 sekä katualue, Aleksanterinkadun ylikulkusilta KV

174/10.02.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaavoitusarkkitehti Tuomas Helin p. 044 482 6337

Päätös

Päätösehdotus hylättiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2794a."

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Minna Lampinen teki seuraavan hylkäysesityksen: "Hylätään kaavamuutos kaavaprosessin vuorovaikutuksessa saatujen lausuntojen ja muistutusten perusteella. Ylikulkusillan sijaan etsitään korvaava ratkaisu katutason järjestelyillä." Jäsen Jouni Kaikkonen kannatti tehtyä esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen
nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän
pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Minna
Lampisen hylkäysehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 4 JAA-ääntä (Talja, Ratia,
Nieminen M, Bruneau) ja 6 EI-ääntä (Lampinen, Nieminen E, Kaikkonen,
Aaltonen, Putula, Hildén). Äänestyslista on liitteenä.

Puheenjohtaja totesi jäsen Minna Lampisen hylkäysesityksen voittaneen
äänin 6–4.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupungin Keski-Lahden (1.) kaupunginosan korttelin 10
tontteja 3 ja 4, korttelin 14 tonttia 7 sekä katualuetta koskeva
asemakaavan muutosehdotus A-2794 Aleksanterinkatu 12, 14 ja 19-21 /
Aleksanterinkadun ylikulkusilta.

Yksityisen aloitteesta on laadittu asemakaavan muutos Keski-Lahden
(1.) kaupunginosan korttelin 10 tonttien 3 ja 4, sekä korttelin 14 tontin 7
ja yleisen katutilan osalle.

Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa Hämeenmaan
hotellitoiminnan kehittäminen Aleksanterinkadun yli kulkevan sillan
avulla huomioiden keskustan viihtyisyyden ja kaupunkitilan
kehittämisen sekä historialliset ja maisemalliset arvot. Kaavamuutoksen
tavoitteena on suojella rakennuksina Seurahuone ja Keskustalo, sekä
mahdollistaa Keskustalon nykyisestä rakennusoikeudesta 30%
asuinkäyttöön.

Kaupungin strategian (2017) mukaisesti kaava mahdollistaa yritysten
sijoittumisen ja työpaikkojen lisääntymisen alueella (A1), sekä edistää
keskustan elinvoiman kasvua (A4).

Kaava edistää kärkihanketta 4. Yrittäjien Lahti lisäämällä yritystoiminnalle varattuja alueita ja mahdollistamalla olemassa olevien yritysten kehittymistä ja toimintaedellytyksiä.

Asemakaavan muutoksella mahdollistuu kadun ylittävä jalankululle varattu alue, jolla pienin sallittu alikulkukorkeus on oltava vähintään 6,5 metriä.

Lähtötiedot:

Kaupunki omistaa yleisen katualueen. Muu alue on yksityisessä omistuksessa.

Suunnittelualue sijaitsee merkittävällä ja kauaksi näkyvällä paikalla Aleksanterinkadun varrella ja yllä. Näkyvyyden, keskeisyyden ja ihmisvirtojen vuoksi suunnittelualue - etenkin julkisen katutilan ylittävältä osaltaan - määrittelee Lahden ydinkeskustaa ja Aleksanterinkatua.

Seurahuoneen (Aleksanterinkatu 14) rakennus on määritelty kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi kohteeksi jo vuonna 2000 "Selvitys Lahden kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista". Keskustalon (Aleksanterinkatu 12) ja Sokoksen (Aleksanterinkatu 19-21) kulttuurihistoriallinen merkitys on nostettu esille "Selvityksessä Lahden sodanjälkeisestä rakennusperinnöstä".

Aleksanterinkatu asuin- ja liikerakennuksineen on luokiteltu maakunnallisesti arvokkaaksi rakennetuksi ympäristöksi (MARY 2006).

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 1,1 ha.

Kaavatilanne:

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alue on kestustatoimintojen aluetta (C). Merkinnällä osoitetaan kaupunkitasoisten palvelu-, hallinto- ja muiden toimintojen sekä asumisen alueita niihin liittyvine liikennealueineen ja puistoineen. Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan sijoittaa vähittäiskaupan suuryksiköitä ja myymäläkeskuksia.

Aleksanterinkadun asuin- ja liikerakennukset sisältyvät Päijät-Hämeen maakuntakaavan kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden luetteloon.

Asemakaava on valmisteltu oikeusvaikutteisen Lahden läntisten osien osayleiskaavan Y-202 mukaisesti ja suunnittelualue on siinä keskustatoimintojen aluetta (C-1). Alue varataan Päijät-Hämeen maakuntakeskusta ja sen vaikutusaluetta palveleville keskustatoiminnoille, kuten palveluille, hallinnolle, kaupalle, ympäristöhäiriötä aiheuttamattomille työpaikoille ja keskusta-asumiselle. Katuympäristön ja julkisen tilan suunnittelussa ja viimeistelyssä otetaan erityisesti huomioon kävely ja pyöräily. Maiseman ja rakennetun ympäristön ominaispiirteitä vaalitaan ja rakentamisen laatuun kiinnitetään erityistä huomiota. Yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa tulee ottaa huomioon kulttuurihistorialliset selvitykset ja Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma.

Aleksanterinkatu sisältyy Lahden läntisten osien osayleiskaavan arvokohdeluetteloon osana Lahden keskustan arvorajausta. Yleiskaavaa tarkistetaan rullaavasti valtuustokausittain.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on

- AL-aluetta eli asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta
- K-aluetta, eli liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta
- Aleksanterinkadun osalta julkista katualuetta

Asemakaavan muutoksen vaikutukset:

Kaavamuutoksella on olennaisia vaikutuksia kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön sekä rakennettuun ympäristöön.

Ylikulkusilta vaikuttaa olennaisesti Aleksanterinkadun näkymään ja kaupunkimaisemaan. Täysin uutena poikittaisena elementtinä se rajaa ja peittää kulttuurihistorialliseksi arvotettua Aleksanterinkadun kaupunki- ja katunäkymää. Silta myös lähtökohtaisesti katkaisee yhtenäisen kausivalaistuksen, mutta hyvin toteutettuna ja osittain läpinäkyvänä ja keveänä rakenteena talvivalojen jatkumo voisi olla hahmotettavissa katutilassa sillankin kanssa.

Aikanaan Siltapuistonkorttelin kohdalla kulkenut ja purettu junaradan silta on ollut pääkadun näkymässä vahva poikittainen elementti, mutta siihen aikaan ennen Lahden kasvamista kaupunkina Aleksanterinkatu on ollut hyvin erityyppistä, vähemmän rakennettua ja vähemmän kaupunkimaista ympäristöä. Jälkikäteen arvioituna tämän edellisenkin poikittaisen elementin poistaminen katunäkymästä paransi ja selkeytti Aleksanterinkadun olemusta ja näkymää.

Aleksanterinkatu on noin kilometrin pituinen ja hahmotettavissa yhdellä silmäyksellä päästä päähän. Sen 4,5 miljoona vuosittaista ohikulkijaa tekisivät keskelle asettuvasta sillasta mahdollisesti näkyvimmän paikan Lahden kaupungissa. Ylikulkusillan merkitys Lahden imagolle paikan näkyvyyden ja keskeisyyden vuoksi on tämän vuoksi erittäin suuri.

Kaupunkikuvan ja kulttuuriperinnön kannalta merkittävät rakennukset Seurahuone ja Keskustalo suojellaan kaavamuutoksen yhteydessä. Keskustalon olevat toiminnot päivitetään kaavamerkinnöissä vastamaan nykyistä tilannetta ja tulevaisuuden mahdollisia tarpeita, niin että

nykyisestä 15 000kem2 rakennusoikeudesta 30% sallitaan asuinkäyttöön. Keskustalon 7. kerros on jo sallittu rakentamiselle ja entisen Hotelli Mustan Kissan asuinhuoneistot on muutettu poikkeusluvalla asuinkäyttöön Vapaudenkadun puolella.

Kaavamuutoksen ja ylikulkusillan vaikutus luontoon ja luonnon ympäristöön ei ole merkittävä. Suunnittelualue koostuu pääasiassa asfaltoidusta ja kivetystä katutilasta ja rakennuksista. Sillan toteutuessa sillan kohdalta jouduttaisiin poistamaan molemmin puolin katua yksittäiset puut.

Sillan avoimuuden ja yksityisen käyttötarkoituksen välille jää edelleen jännite. Viihtyisän ja julkisen katutilan säilymisen ja kehittämisen kannalta ylikulkusillan toteutuksessa ja yksityiskohdissa on oltava erittäin tarkka. Mahdollisessa jatkokehittelyssä olisi myös tutkittava, kuinka katutilaan voitaisiin siltarakenteen myötä luoda uusia toiminnallisia tai viihtyvyttä lisääviä aiheita.

Ylikulkusilta tukee Hämeenmaan hotelliliikkeen yritystoimintaa. Nykyisessä vain hotellivieraita ja huoltoliikennettä palvelevana suunnitelmana sen vaikutus muihin alueen yrityksiin ei ole merkittävä.

Kaavamuutoksella ja ylikulkusillalla ei ole merkittäviä vaikutuksia liikenteeseen, sillä sillan 6,5m korkeus mahdollistaa poikkeavankin liikenteen.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa:

Vireille tulosta on ilmoitettu vuoden 2020 kaavoituskatsauksessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavamuutoshankkeen kotisivulle 25.05.2020. Kaavatyötä käsittelevä yleisötilaisuus järjestettiin 03.06.2020 ja 24.11.2020. Ensimmäinen luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 18.6.–31.8.2020. Alueen

naapurikiinteistöille ja maanomistajille toimitettiin postitse kaavaluonnos ja OAS. Lisäksi luonnosvaiheesta ilmoitettiin yleisellä kuulutuksella.

Suunnittelualueen ylikulkusillasta järjestettiin arkkitehtuurikutsukilpailu 25.1.-31.3.2021, johon kilpailun järjestäjä valitsi osanottajat ja jossa noudatettiin Suomen Arkkitehtiliiton (SAFA) kilpailusääntöjä. Kilpailutyöt tulivat julkisesti nähtäväksi ja arvioitavaksi 9.-30.4.2021. Tuomaristo huomio kerätyn palautteen työssään ja valitsi voittajan 25.5.2021.

Uusi luonnosvaiheen kuuleminen kilpailun voittajatyöhön perustuen järjestettiin 28.10.-15.11.2021. Tässä luonnosaiheessa oli esillä 'Seitti'-ehdotuksen mukainen ylikulkusiltaratkaisu. Kaavatyöhön liittyvää aineistoa on ollut nähtävillä kaavahankkeen verkkosivulla.

Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan muutoksen selostuksessa.

Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin 5 kpl lausuntoja.

Mielipiteitä saatiin 4 kpl,

Hämeen ELY -keskus pitää siltavaihtoehtojen tarkkaa tutkimista ansiokkaana. Se näkee pääkadun kaupunkikuvan ja -näkömän kuitenkin heikkenevän edelleen ylikulkusillan tarkemmankin suunnittelun seurauksena, sillä silta joka tapauksessa rajaa ja peittää näkymiä. ELY muistuttaa muutoksen kohdistuvan maakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltuun pääkatuun ja ettei ylikulkusilta ole välttämätön tai ainoa mahdollinen kulkuyhteys kadun toisella puolella sijaitsevaan kiinteistöön.

Lahden kaupunginmuseo tuo esille, miten arvokas kohde Aleksanterinkatu itsessään näkymineen Lahdessa on. Nyt kaupungin

keskusta on tärkeimmiltä osiltaan, päästä päähän nähtävissä yhdellä silmäyksellä. Museo nostaa esille, että siltahanke on kaupunkikuvan näkökulmasta ristiriidassa muun keskustahankkeen kanssa, jonka on tarkoitus kehittää keskustan viihtyisyyttä katutasossa jalankulkuympäristössä.

Kaavaehdotuksen ”Seitti”-ehdotus katkaisee myös Lahden talvivalot avoimesta ja lasisesta luonteestaan huolimatta.

Museo nostaa lausunnossaan kaavassa suojeltavien arvorakennusten Seurahuoneen ja Keskustalon kaavamerkintöjen täsmentämiseksi rakennushistoriallisten selvityksien tekemistä. Edellä mainittujen lisäksi museo esittää suojeltavaksi myös Sokoksen julkisivun.

Museo esittää huolensa arkkitehtuurikilpailun palkintolautakunnan ja asiantuntijoiden nostamaan huoleen, että sillan toteuttaminen havainnekuviissa esitetyn mukaisena ratkaisuna on vaikeaa rakennusteknisten seikkojen ja Suomen ilmaston tuomien haasteiden vuoksi. Museo esittää, että ennen asemakaavan vahvistamista tulee varmistaa, että silta voitaisiin toteuttaa esitetyn kaltaisena, jona se on asemakaavaan sidottu.

Museo ei puolla sillan rakentamista Aleksanterin sillan ylitse. Jos silta kuitenkin päätetään rakentaa, lopullisen sillan täytyy toteutua asemakaavaan sidotun suunnitelman mukaisesti ilman kompromisseja. Kilpailutekijöiden on oltava mukana prosessissa, jotta vältytään arkkitehtonisen ajatuksen muutokselta.

Museo ei puolla asemakaavanmuutosta.

Lahden yrittäjät mainitsevat, miten pientä määrää ihmisiä ylikulkusilta palvelisi ja suhteessa tähän sen tilankäyttö ja vaikutus Aleksanterinkadun viihtyisyyteen herättää epäilyksiä.

Mielipide 1 esittää julkiseen kaupunkitilaan - joka näkyminen kuuluu ennen kaikkea kaupunkilaisille – rakentamisen ilmaiseksi yhden toimijan (Osuuskauppa Hämeenmaa) toimesta Lahden näkyvimälle paikalle kaupunkilaisten ja kaupungin riistämiseksi.

Pysyvä keskeisen paikan haltuunotto omiin tarpeisiin ja pääkadun näkymän heikentäminen ovat niin merkittäviä asioita, että jos näihin kaupunki asukkaineen suostuu tulisi Hämeenmaan maksaa edes nimellistä vuokraa Lahden kaupungille – kuten muistakin kiinteistöistä maksetaan kiinteistövero.

Mielipide 2 mukaan ylikulkusilta palvelee vain pientä joukkoa hotellivieraita, mutta vaikutus pääkadun näkymään vaikuttaa huomattavasti kaikkiin lahtelaisiin ja Lahden keskustan näkymiin.

Laatija esittää kysymyksen talvivalojen kohtalosta sillan mahdollisesti toteutuessa.

Mielipide esittää palattavaksi 1. luonnosvaiheeseen siltavaihtoehtojen tarkastelun jälkeen ja siellä esitettyyn alikulkutunnelivaihtoehtoon, jollainen on toteutettu toimivasti Jyväskylässä Vapaudenkadun alla. Myös ylimääräistä suojatietä Aleksanterinkadulle esitetään ratkaisuksi.

Mielipide 3 pitää näkymää ja keskustan maisemaa liian tärkeänä uhrattavaksi ylikulkusillalle ja sen näkymän katkaisemiselle.

Laatija esittää perustelua alikulkusillan korkeasta hinnasta ja toteutuskelvottomuudesta S-ryhmän lyhytnäköisyydeksi, sillä katu kalliine putkineen oli vasta kaivettu auki ja korjattu. Tällöin putki-infra olisi voitu yhteensovittaa tunnelin kanssa. Tämän yhteyden toteuttamatta jättämisellä ei voida perustella sillan rakentamista, näkymälinjan peittämistä ja lahtelaisen rankaisemista.

Suojatievaihtoehdon poissulkeminen herättää kysymyksiä, samoin kuin miten varmistetaan ettei mainoksia kiinnitetä siltaan?

Mielipide 4 Kiinteistö Oy Lahden Keskustalo esittää, että kaavamuutoksen ja rakennuksen suojelun yhteydessä tarkastellaan kiinteistön olevat toiminnot ja päivitetään kaavamääräykset vastaamaan nykyistä ja mahdollista tulevaisuuden käyttöä.

Esittää, että kiinteistön 15000kem²:n rakennusoikeudesta 30% sallitaan asuinkäyttöön. Nykyisin asumista on 7. kerroksessa ja entisen Hotelli Mustan Kissan tiloissa Vapaudenkadun puolella.

Luonnoskuulemisen ja palautteen jälkeen kaavaan on yhdistetty Keskustalon osalta tarkennukset rakennusoikeuden asumiskäytöstä. Ylikulkusillan asemakaavamerkintöihin on tarkennettu kielto mainoksille. Lausunnot ja mielipiteet tuovat kaikki esiin asemakaavamuutoksen selkeän uhan, eli pääkadun näkymän peittämisen – sillan esitetystä keveydestä ja läpinäkyvyydestä huolimatta. Tätä on painotettu vaikutusten arvioinnissa, Samoin se, että silta palvelee vain pientä vähemmistöä julkisessa tilassa, mutta vaikuttaa esteettisesti huomattavaan osaan lahtelaisia ja muokkaa Lahden keskustaa sen kenties näkyvimmällä paikalla.

Samalla kyseessä on myös yksityisellä kustannuksella toteutettava investointi Lahden keskustaan ja kysymyksessä ei ole pelkästään arkkitehtuurinen kysymys, kuten arkkitehtikilpailun tuomaristo loppulausunnossaan toteaa.

Maankäyttösopimus: Asemakaavan muutos vaatii maankäyttösopimusta.

Aiempi käsittely KYLA:ssa

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli asiaa kokouksessa 16.12.2021. Asian esittelijän Petri Honkasen päätösehdotus oli seuraava:

”Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä asemakaavan muutosehdotuksen A-2794 julkisesti nähtäville.”

Kaavamutosehdotuksesta saadut lausunnot ja muistutukset

Asemakaavan muutosehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyssä järjestyksessä julkisesti nähtävillä 30.12.2021 – 7.2.2022. Ehdotuksesta jätettiin 15 muistutusta ja 3 lausuntoa. Lausunnot ja muistutukset ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä, sekä tiivistetyimmässä muodossa kaavaselostuksessa, joka on myös päätösehdotuksen liitteenä.

Yhteenvedona muistutusten poikkeuksellisen suuri määrä ja sisältö kuvastavat, miten voimakkaasti ylikulkusillan sijoittaminen nykyiseen paikkaansa on puhuttanut lahtelaisia samalla herättäen myös epäilystä ja vastustusta. Toisaalta muistutukset esittävät vain yksipuolisesti vastustavien tahojen huomiot – eivätkä sitä puoltavien tahojen perusteluja. Muistutusten suuri määrä ja asiantuntijatahojen yksimielisyys ovat poikkeavia Lahden kaavoituksen lähihistoriassa. Kuulluista asiantuntijatahoista Päijät-Hämeen liitto, Lahden museot ja valtion edustajana ELY-keskus jättivät kaavaehdotuksesta lausunnot.

Muistutukset ja lausunnot nostavat esille samoja asioita ja huomioita kuin arkkitehtuurikilpailun tuomaristo ja kaavaselostuksen vaikutusten arviointi – alleviivaten näitä. Uusina asioina muistutukset 3 ja 15 nostavat esille myös jääviysristiriidan, joka kaavamutoksen päätöksenteossa tulee tiedostaa ja ottaa huomioon. Osa edustajista kaupungin päätöselimissä on myös kaavamutoksen hakijan Hämeeseen edustajistossa.

Alla koostettuna vastineet muistutuksiin ja siellä esille nousseisiin kohtiin:

Silta ei ole julkinen – vaikka sijoittuu julkiseen tilaan ja muuttaa sitä voimakkaasti.

Tämä ristiriita on tunnistettu ja todettu myös siltakilpailun arvostelupöytäkirjassa. Yleistä kulkua tai kahvilan kaltaista toimintaa ei kaupungin ja lahtelaisten toiveista huolimatta voida toteuttaa ylikulkusillalle tai sen oheen hotellihuoneiden sijoittumisen ja hotellin turvallisuuden vuoksi, sillä ylikulkusilta sijaitsisi suoraan hotellihuoneiden välissä. Merkittävän julkisen tilan yksityiseen käyttöön ottamisessa syntyy jännite julkisen ja yksityisen välille, kuten arkkitehtuurikilpailun pöytäkirjassakin todetaan. Ratkaisu ei ole optimaalinen. Samaan aikaan kun ylikulkusilta olisi investointi Lahden keskustaan yritys- ja matkailu- ja majoitustoiminnan kehittämiseen se ottaa haltuun kaupunkilaisten julkista tilaa. Toisaalta tila sijaitsee ilmassa ottaen haltuunsa vain näkymän, jota se tosin voimakkaasti muuttaa.

muistutukset 1, 2, 5, 8, 11, 13, 14 ja 17 (lausunto)

Ylikulkusilta on uutena edustava, mutta ajan mittaa sen lasi- ja puupinnat, sekä yleinen olemus eivät vanhene arvokkaasti

Ongelma on tunnistettu ja todettu jo siltakilpailuvaiheessa, kun lasiin ja puuhun perustuva ”Seitti” ehdotus valittiin parhaaksi neljästä nähdystä vaihtoehdosta. Suurella lasisella pinnalla kadun yläpuolella pölyyntyminen ja likaantuminen tapahtuu nopeasti, eikä puhdistaminen ole yhtä helppoa kuin maantason ikkunapintojen. Puhdistamiseen ja huollon tehokkuuteen liittyvät yksityiskohdat ratkaistaan tarkemmin rakennusvaiheessa. Puupinnat vaativat myös säännöllistä huoltoa. Merkittävästä paikasta johtuen ylikulkusilla läpinäkyvänä säilymiseen, puhtaanapitoon ja pintojen arvokkaaseen vanhenemiseen liittyy riskejä.

”Seitti”-ehdotuksen estetiikan ja arkkitehtuurin ajallista kestävyyttä on vaikea määrittää.

muistutukset 1 ja 7

Silta peittää kausivalot

Ongelma on tunnistettu ja todettu jo aikaisemmin. Kilpailun kautta tähän yritettiin hakea ratkaisua ja Seitti- ehdotuskin peittää lähtökohtaisesti kausivalojen lasisine ristikkoaiheineen, vaikka sen olemus perustuukin keveyteen sekä läpinäkyvyyteen. Silta asettuu samalla korkeudelle kausivalojen kanssa ja tulee peittämään osan valoista. Mahdollisesti sillan valaistusta voidaan kausivalojen aikana asettaa niin, että kausivalot näkyisivät edes etäisesti sen läpi, mutta käytännössä kausivalot eivät ylikulkusillan rakentamisen jälkeen näy enää kokonaisuutena.

muistutukset 1, 5, 6, 9, 13, 15 ja 17 (lausunto)

Silta ei ole maakuntakaavan, osa- yleiskaavan, kultuuristorihistoriallisesti arvokkaan ympäristön mukainen.

Ylikulkusilta haastaa maakunnallisesti arvokkaaksi todetun Aleksanterinkadun kaupunkinäköymän nykytilan. Silta muodostaisi oman tämän päivän kerroksensa olevaan arvokkaaseen ympäristöönsä. Sen tilalta ei toisaalta jouduttaisi purkamaan mitään vanhaa. Ylikulkusilta asettuisi Sokoksen juuri 2020 uusittuun julkisivuun ja arviolta 2023 julkisivuremonttiin tulevaan Keskustaloon.

Pitkän pääkadun näköymän katkaiseva poikittainen elementti ei ole perinteisen kaupunkisuunnittelun mukainen ratkaisu. Ylikulkusillasta järjestetyssä arkkitehtuurikutsukilpailun avulla yritettiin hahmottaa, millaisen vaikutelman ylikulkusilta tekisi kaupunkikuvaan ja millainen ratkaisu voisi sopia leveän pääkadun katkaisevaksi elementiksi.

Tällaisesta ei ennestään ole juuri aikaa kestäviä esimerkkejä. Tästä varoittavat myös ELY-keskus, Päijät-Hämeen liitto ja Lahden museot omissa asiantuntija lausunnoissaan. Kutsukilpailusta saaduista konkreettisista ja pitkälle viedyistä siltavaihtoehtojen avulla pystyttiin vertailemaan ja tukimaan ylikulkusillan kokoisen massan sopivuutta erilaisista materiaaliveitsoista kyseiseen suunnittelupaikkaan. Havainnekuvien ja kuvaupotusten kautta pystyttiin myös arvioimaan kyseisten vaihtoehtojen sopimista Aleksanterinkadun maakunnallisesti arvokkaassa ympäristössä.

Muistutukset, ELY-keskuksen, Päijät-Hämeen liittoon ja Lahden museoiden lausunnot ja arviot sopivuudesta perustuvat kilpailun kautta tutkittuihin vaihtoehtoihin –saatujen vaihtoehtojen lopputulosta muistutukset ja asiantuntijalausunnat eivät pidä sopivana.

muistutukset 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16 (lausunto), 17 (lausunto) ja 18 (lausunto)

Osa kaupungin päätöksentekijöistä (KYLA) on hakija Osuuskauppa Hämeenmaan edustajia

Hallintolain 28.1 §:n 7 kohdassa todetaan, että ”henkilö on esteellinen, jos luottamus hänen

puolueettomuuteensa vaarantuu muusta erityisestä syystä.”

Kaupungin eettisessä ohjeistuksessa todetaan: ”Eturistiriita syntyy, kun taloudelliset tai muut henkilökohtaiset edut vaikuttavat tai niiden voidaan tulkita vaikuttavan päätöksentekoon. Vältä siis tilanteita, jotka saattavat vaikuttaa tai joiden voidaan tulkita vaikuttavan toimintaasi tai ratkaisuihisi. Jo pelkkä vaikutelma eturistiriidasta voi olla yhtä vahingollinen kuin todellinen tilanne.”

Päättäjien mahdolliset esteellisyyteen vaikuttavat asiat tulisi olla yleisessä tiedossa ja päätöksen tekijöillä on itsellään vastuu jäädä itsensä päätöksissä, joissa toteavat esteellisyytensä. Kaupungin päätöselimet (aikaisemmin KYLA, nyt kaupunginhallitus ja mahdollisesti myöhemmin kaupunginvaltuusto) huomioivat mahdolliset esteellisyysasiat mahdollista päätöstä ja äänestyksiä tehdessään. Esimerkiksi tätä kaavaa käsiteltäessä KYLA:n kokouksessa joulukuussa 2021 varajäsen Tuija Saloranta ilmoitti olevansa esteellinen ja poistua asian käsittelyn sekä päätöksenteon ajaksi.

muistutukset 3 ja 15

Yhdenvertainen kohtelu vastaavissa kaavoitustapauksissa

Vastaavat hakemukset käsiteltäisiin yhtä lailla kaikkien toimijoiden kohdalla, jos toimija omistaisi kiinteistöjä vastaavasti molemmilla puolin katua ja tutkisi näiden kehittämistä. Ratkaisut Lahden kaupungin päätöselimissä ovat aina tapauskohtaisia ja asiantuntijalausunnot huomioon ottavia.

muistutukset 2, 7 ja 13

Silta hotellitoiminnan ehtona

Parhaillaan hotelli toimii molemmilla puolin katua ilman siltaakin. Toimija hakee ja toivoo siltaa voimakkaasti, jotta se parantaisi hotellin toimintaedellytyksiä nyt ja tulevaisuudessa. Silta parantaisi selkeästi hotellissa ja Lahdessa vierailevien ihmisten hotellikokemusta. Nykyisessä tilanteessa hotellin asiakkailta negatiivista on tullut ulkokautta siirtymisestä ja kiertoreitin kautta suojatien ylittämisestä hotellin sisällä.

muistutukset 2, 4 ja 11

Vaihtoehtoisen maanalaisen alikulkutunnelin toteuttaminen
katuremontin yhteydessä

Kaavamuutosehdotuksen nähtävillä olon aikana ilmeni myös Aleksanterinkadun katupinnan odottamaton ja pikainen korjaustarve. Juuri valmistunut ja kallis katuremontti oli merkittävänä syynä jo pelkästään kustannusten vuoksi, miksi tunnelivaihtoehtoa ei valittu luonnoskuulemisvaiheessa siltavaihtoehdon sijaan ratkaisuksi. KYLA:n hyväksymän ylikulkusiltaan perustuvan kaavaehdotuksen jälkeen Aleksanterinkadun nopea korjaustarve tuli esille. Kadulle tulevan mittavan remontin vuoksi alikulkutunneli -vaihtoehtoa tutkittiin kesällä 2022 tarkemmin mahdollisesti katuremontin yhteydessä toteutettavana ja todettiin sen olevan tämän hetken vesi- ja viemärirakenteiden kunnon ja sijainnin vuoksi vielä ylikulkusiltaa haastavampi vaihtoehto toteuttaa. Päätöksen teon liitteenä olevassa kaavaselostuksessa on esitetty kesällä 2022 tutkittuja alikulkutunneli vaihtoehtoja ja näissä esiintyviä suuria haasteita alla kulkevien verkostojen vuoksi.

muistutukset 1,6 ja 10

Kadun tasolla toteuttava ratkaisu, kuten korotettu suojatie tai shared-spacetila.

Luonnoskuulemisvaiheessa kolmantena vaihtoehtona oli esillä kevyin rakenteellinen ratkaisu eli silta- ja tunneliratkaisun sijaan kadunpinnalla tapahtuva suorayhteys hotellin ovelta ovelle. Tämän ratkaisun ajateltiin olevan kevyin ja edullisin, sekä tuottavan mahdollisesti lisää eloa Aleksanterinkadulle jalankulkijoiden edellytysten parantamisen muodossa. Nykyisillä ja lähitulevaisuuden liikennejärjestelyillä, joissa Aleksanterinkadulle on keskittynyt myös merkittävästi linja-autoliikennettä Vesijärvenkadun risteys sijaitsee liian lähellä mahdollisen suojatien ja shared-spacetilan paikkaa. Samoin

Rautatiekadun suojatietie on toisella puolen lähtökohtaisesti liian lähellä nykyisen suuruiselle autoliikenne määrälle. Liikenneturvallisuuden puolesta leveän shared-spacetilan kehittämiseen alueelle poliisi otti vielä selkeän kannan, ettei sovellu tällä hetkellä näin vilkkaalle alueelle Lahdessa. Shared-space tila on alue, jossa jalankulkijat, pyöräilijät ja autolijat olisivat tasavertaisessa asemassa. Poliisin mukaan Suomen laki ei tunne shared-space-käsitettä tällä hetkellä, mutta esimerkiksi pihakadun määräykset voisivat sopia tähän.

Tulevaisuudessa pihakadun tai shared-space tilan kaltainen järjestely voi toki onnistua toteutuisi sitten ylikulkusilta- tai alikulkutunneli.

muistutukset 7, 17 (lausunto) ja 18 (lausunto)

Kaava-asiakirjoihin tehdyt muutokset:

Kaavaselostusta on päivitetty tunnelivaihtoehdon tarkkemmilla suunnitelmilla ja niissä esiintyvillä haasteilla kohdassa "4.5.6. Aleksanterinkadun tulevan korjaus ja alikulkutunneli-vaihtoehdon tutkiminen tarkemmin". Myös vaikutustenarvioinnin kohdalla kiinteistöjen välisen yhteystarpeen kehittämisen merkitystä on täydennetty kohdassa "5.4.3. Muut vaikutukset" seuraavasti:

"Ylikulkusilta tukee Hämeenmaan hotelliliikkeen yritystoimintaa. Nykyisessä hotellissa on noin 190 huoneistoa, joiden toiminnallisuutta uusi sisäyhteys parantaisi ja selkiyttäisi. Seurahuoneen hotelli on sijainniltaan Lahden parhaita tarjoten korkealuokkaista majoitustilaa Lahden ytimessä. Yhteyksien parantaminen kiinteistöjen välillä parantaisi hotellin kokonaisuutta ja toimintaedellytyksiä verraten nykyiseen epäsuoraan ja autoliikenteen katkaisemaan kulkuun ulkotilassa. Investoiminen rakennusten parempiin yhteyksiin

mahdollistaisi myös investoinnit hotellitoiminnan laajentamiseen, joka on hotelli Seurahuoneen pidemmän ajan tavoite. Esimerkiksi tällä hetkellä Sokoksessa kiinni olevan kiinteistö Centrumin 2. ja 3. kerrokset - jotka ennen palvelivat osana tavarataloa - ovat tyhjillään.”

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: valmistelijalle, ote pöytäkirjasta ilman liitteitä Hämeenmaa Kiinteistöt Oy:lle ja Koy Lahden Keskustalolle, ote pöytäkirjasta ilman liitteitä muistutuksen tekijöille, ote pöytäkirjasta ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille, sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY – keskukselle.

Liitteet

- A-2794a Kaavaehdotuskartta KV
- A-2794a Kaavaselostus ja seurantalomake KV
- A-2794a Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) KV
- A-2794a Havainnollistava aineisto
- A-2794a, Rakentamistapaohje A-2864
- A-2794a Luonnosvaiheen lausunnot
- A-2794a Luonnosvaiheen mielipiteet
- A-2794a Ehdotusvaiheen lausunnot KV
- A-2794a Ehdotusvaiheen muistutukset KV
- A-2794a Selvitys / Arkkitehtikilpailun arvostelupöytäkirja
- A-2794a Kaavoitushakemus 1
- A-2794a Kaavoitushakemus 2
- Äänestyslista 381§

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 360, § 361, § 362, § 363, § 365, § 368, § 369, § 370, § 371, § 372, § 373, § 375, § 376, § 377, § 378, § 380

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 28

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 364, § 366, § 367, § 374, § 379, § 381

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,
Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan
viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin**

kirjaamon (= viraston) aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi
puh. 03 814 2214
Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos

oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.